

PÕHJARANNIK

**600AASTASE VASKNARVA ELANIK ALEKSEI ZAUTIN:
KODUKOHT HOIAB KÜTKES, SELLEPÄRAST OLEME
HAKANUD ÜHA SAGEDAMINI SIIN KÄIMA/LK 6-7**

30 700 püsilugejat (Eesti lugejauuring 2015)

TEISIPÄEV, 23. august 2016 Nr 135 (16067) Hind 0.70 €

ILM

+16 ... +20°C

UUDISED

KAUNI KODU OMANIKEL SURUTI KÄTT

Tänavuse Ida-Virumaa kauni kodu konkursi korraldajad tõdevad, et inimesed on hakanud oma koduümbrusele rohkem tähelepanu pöörama. "Sageli ei piirduta ainult õuealaga, vaid niidetakse ka aiataigune. Üldine pilt on paranenud, aga areng võiks isegi kiirem olla. Palju on ikkagi selliseid inimesi, keda korterist kinni lüües ei huvita, mis väljaspool toimub," tõdes Ida-Viru omavalitsusliidu tegevjuht Arno Rossman. **LK 2**

ORU PARK TÕI KOKKU SADU PROMENEERIAID

Laupäeval toimunud traditsiooniline Oru parki promenaad tõi kokku üle poole tuhande osaleja, keda jätkus nii päevasteks tegevusteks kui õhtuseid kontserte nautima. **LK 5**

ARVAMUS

EESTI ENERGIA EI TOHI, GAZPROM VÕIB

Põhjaranniku peatoimetaja Erik Gamzejev arutleb selle üle, kas on mõistlik keelata riigifirmadel spordi ja kultuuri toetamine ning mida see tähendaks näiteks Ida-Virumaale, kuhu riik pole aastate jooksul suutnud korraldada kergetegevusteadoniigirajada. **LK 4**

**PÕHJARANNIK OOTAB
TEATEID SÜNDMUSTEST
TEL. 335 4444, 502 0814
info@pohjarannik.ee**

Suvislinna süda on 1990. aastate algusest sellises seisundis.

ILJA SMIRNOV/ARHIIV

AINULT PABERIL: Veel üks nähtamatu samm kuursaali taastamise poole

Kuursaali omanik põhjendab investeeringute toppamist sõjahirmuga

■ Narva-Jõesuu on alanud kuursaali ala valmis detailplaneeringu avalik väljapanek. Poollagunenud sõjaeelne hoone on juba kümme aastat ärikes Tiit Vähi käes ja on veel kauem olnud kuurortlinna arengupeatuse sümbol.

ILJA SMIRNOV
smirnov@pohjarannik.ee

Narva-Jõesuu linnavalitsus kinnitas 2,91 ha suuruse ala detailplaneeringu, mis hõlmab kuursaali varemeid ja neid ümbritsevat territooriumi, ning eile algas selle avalik väljapanek, sealhulgas ka linna kodulehel. Kuigi linnavõimud ja kõikvõimalikud planeeringut kooskõlastavad asutused on sellega rahul, võib avaliku väljapaneku ajal tulla eraisikutelt vastuväiteid. Detailplaneeringuga saab tutvuda 14. septembrini.

Rohkem vaidlusi ei ole

2006. aastast on kuursaali omanik OÜ Navesco, mis kuulub Sillamäe sadama omaniku Tiit Vähi äriimpeeriumisse. Tehinguga sellele pandud investeerimiskohustused on ammu aegunud – kuurordi purunenud südamest pole saanud ei hotelli, kasiinot ega mingit avalikku ruumi, mis kuursaali määratluse järgi olema peaks.

Formaalseks takistuseks kuursaali arengus on selle omanik juba ammu nimetanud just nimelt detailplaneeringu puudumist: linnavalitsus ja ettevõtja vaidlesid palju aastaid, kes peab tasuma muinsuskaitse mälestisega ala projekteerimise eest. Kokkuleppele jõuti alles 2013. aastal ja siis tellis linn kohe OÜ-lt Zoroaster 5376 euro eest detailplaneeringu – selline oli pikaleveninud vaidluse hind.

TÕNIS SEESMAA

Arvan, et kuni me sõjaks valmistume, ei ole keegi valmis sõjatooni investeerima.

Tõsi, kokkuvõtte mõttes ei hakanud linn tellima planeeringut kuursaali erateritooriumile koos naabruses asuva suure linnapargiga.

Järgneb 3 LK.

LOOTUSE JA PETTUMUSE AASTAD

Narva-Jõesuu kuursaal on 20. sajandi alguse arhitektuurimälestis, mis ehitati suvislinna öitseajal. Hoones asus hotell, hiigelsuur klaaskupliga vastuvõtusaal, kus oli siserõdu orkestri jaoks. Kuursaali toimusid ballid ja kontserdid, seal asusid raamatukogu, piljardi- ja keeglisaal ning restoran. 2. maailmasõja ajal sai kuursaal kõvasti kannatada, pärast sõda see remonditi ja tegutses kultuurimajana. 1990. aastate algul jäi maja tühjaks ja hakkas lagunema.

2005. aastal tegi Tiit Vähi ja Silmet Grupi kontrollitav OÜ Navesco Narva-Jõesuule ettepaneku osta linnalt 2 miljoni krooni eest kuursaali, mis sel ajal oli korralik kinnisvaraobjekt. Erastamiseks, hotelli ja võimalik, et ka kasiino ehitamiseks lubati investeeringuid – 50 miljonit krooni viie aasta jooksul. Linn nõustus ja andis kuursaalile "kaasavaraks" kohustuse naabruses asuva parki eest hoolitseda.

2006. aasta veebruaris müüdi kuursaal ja allkirjastati investeeringute kava: 2005. aastal miljon krooni, 2006. aastal 10 miljonit, 2007. aastal 19 miljonit, 2008. aastal 5 miljonit, 2009. aasta 15 miljonit krooni.

2007. aastal esitas uus omanik eskiisprojekti, linnavalitsus algatas kuursaali ja parki maa-ala detailplaneeringu. Samal aastal tegi linnavalitsus hoone ikka veel halva seisundi tõttu ettekirjutuse, trahve määrati omanikule 2008. aastani (kaasa arvatud), kuid neid ei tasutud.

2008. aastast on Navesco igal aastal linna teavitanud, et ei saa kuursaali investeerida, kuna tal pole õigust rahastada ja teostada detailplaneeringut muinsuskaitse mälestiste territooriumil.

2009. aastal tegi linnavalitsus ettepaneku ostu-müügileping tühistada. Omanik lubas, et renoveerib muinsuskaitseametis osalusel kuursaali katuse.

2012. aastal tunnistas linn varem kinnitatud detailplaneeringu kehtetuks.

2013. aastal tegi OÜ Navesco linnale ettepaneku omavahelised suhted üle vaadata, seejärel uus detailplaneering algatada, kuid vahendades kordades territooriumi – võtta ainult kuursaali ala ja jätta park välja. Linn algatas selle 2,91 ha suuruse ala detailplaneeringu, esitades sellekohase tellimuse OÜ-le Zoroaster 5376 euro eest.

2014. aastal oli detailplaneeringu eskiislahendus avalikul arutelul. 2016. aasta augustis-septembris on valmis detailplaneering avalikult välja pandud.

Allikad: muinsuskaitse mälestiste register, varasemad artiklid, Narva-Jõesuu linnavalitsuse korraldused

Rene Kundla. ILJA SMIRNOV

ERRi uus Virumaa korrespondent on Rene Kundla

ERR valis oma Virumaa uueks korrespondendiks kauaaegse kohaliku spordifunktsionääri Rene Kundla, kellel on aga ette näidata ka ajakirjanikutöö kogemus Põhjaranniku toimetuses.

Siiani Ida-Virumaa spordiliidu peasekretäri ametis olnud Rene Kundla oli eelmise aasta lõpuni ka Jõhvi spordikeskuse müügijuht, kuid lahkus sealt pärast keskuse ja spordikooli ühendamist.

"Spordi eestvedamisega on nüüd küll ühel pool, kuid keegi ei keela mul asjades kaasa rääkimast. Meedia on mulle südamele lähedane olnud alates 1993. aastast, kui tulin Põhjarannikusse spordiajakirjanikuks," rääkis Kundla, miks ta otsustas nüüd oma tegemistes kannapöörde ette võtta.

Kundla ütles, et tema spordifunktsionääri taust vaevalt teda uues ametis segama hakkab, kuna ERRis on uudiste- ja sporditoimetused eraldi ning tema peab töötama eelkõige uudistetoimetusele, tehes tööd nii telesse, raadiosse kui ERRi uudisteportaalile.

Ta ütles, et teemad, millega tal tegelema tuleb hakata, saavad olema väga erisugused. "Proovitöö käisin Virumaa kohta välja seitse teemat, mida võiks raadiouudistesse teha, ja öeldi, et kõik nad väärivad kajastamist," sõnas Kundla, kelle sõnul on tal teemasid kajastamiseks endal võimalik valida. "Virumaa region on nii suur ja mitmetahuline, et pigem tuleb prioriteete valida hakata," lausus ta.

Senine ERRi korrespondent Jaak Eelmeets sai ametisse mulu veebruaris, kui Ago Gaškov lahkus pärast 27 aastat kestnud tööd sellest ametist ja asus tööle Ida-Viru maavalitsuse avalike suhete nõunikuna. Tänavu kevadel teatas Eelmeets, et soovib siirduda pensionile.

ERRi uudistetoimetuse juht Urmet Kook on varem Põhjarannikule öelnud, et uuel korrespondendilt oodatakse seda, et ta suudaks teha lugusid nii eestikeelsetesse tele- ja raadiouudistesse kui ka kaameraga pildi ise üles võtta ja lugu monteerida. (PR)

Uudised

Rakvere 8,
41532 Jõhvi,
tel. 335 4444,
info@pohjarannik.ee

Endine VKG juht saab Eesti Raudtee etteotsa

Majandus- ja taristuminister Kristen Michal (Reformierakond) nimetas eelmisel nädalal Eesti Raudtee nõukogu uueks liikmeks kunagise VKG tegevjuhi Priit Rohumaa, kellest tööalaliselt saab ka riigi raudteefirma nõukogu esimees.

Otsusega lahkub Eesti Raudtee nõukogust seda viimased kaks aastat juhtinud ettevõtja ja eksminister Raivo Vare. "Täna Raivo Varet nõukogu juhtimise eest. Ajad pole lihtsad, kuid pidevalt otsiti lahendusi, kuidas paremini hakkama saada ning ettevõtet korrastada, selles on nõukogul roll suur," märkis Michal.

Vare ütles Postimehele, et lahkumine toimub tema isiklikul initsiatiivil ning avalduse selleks esitas ta juba mitu kuud tagasi. "Motiiv on kaks: isiklik ja institutsionaalne. Organisatsioonilised reformid on läbi saanud, tulemas on uus juhtimisstruktuur – minu töö on selleks korras läbi, algab uus etapp, mida peaks vedama juba järgmine inimene," rääkis Vare.

Eesti Raudtee uueks nõukogu liikmeks, kes tööalaliselt valitakse ka nõukogu esimeheks, nimetas Michal TTÜ doktorandi ja endise Viru Keemia Grupi (VKG) juhatuse esimehe Priit Rohumaa. "Rohumaa juhtimisel tegi põlvk-

Priit Rohumaa

ARHIV

vi väärindamisega tegelev Viru Keemia Grupp läbi märkimisväärse arengu ning raudteevaldkond ei ole tulevastel aastatel vähem vastutusrikas te valikute ees," ütles Michal. "Ma tunnen Priitu, me oleme koos töötanud, ta on väga tugev," kiitis ka Vare uut liiget.

Priit Rohumaa lahkus VKG juhi kohalt eelmise aasta sügisel ning siirdus pärast seda ümbermaailmareisile, kust ta pole Põhjaranniku andmetel veel naasnud. (PR)

Kalakuningas Kärberg on taas uurimise all

Aastaid Peipsi kalakuningaks peetud Paul Kärberg (pildil) on võetud prokuratuuri uurimise alla; kohtusse on saadetud kriminaalasi, milles Kärbergi süüdistatakse põllumajanduse registrite ja informatsiooni ametilt (PRIA) ligi 98 000 euro suuruse toetuse väljapetmises, kirjutab Eesti Päevaleht.

Peale Kärbergi on PRIA tussamises süüdistus esitatud ka kahele juriidilisele isikule: OÜ-le Omedu Rand ja OÜ-le Peipus Fish. Esimehe neist on Kärbergi ettevõtte, teine kuulub äriregistri järgi Andrei Eerole, kuid Kärberg on ettevõtte prokurist ja tal on õigus esindada ettevõtet kõikide majandustegevusega seotud tehingute tegemisel.

Kuna kriminaalasjas pole toimunud veel eelistungitki, ei saa ei prokuratuur ega PRIA petuskeemi kohta täpsemaid kommentaare anda. Väidetavasti olevat Kärberg saanud toetust kalalaeva moderniseerimiseks, kuid kasutanud seda muul otstarbel.

PRIA väitel vastasid laevad, millele Kärberg toetust taotles, toetuse määramise ajal sätestatud tingimustele ja enne

toetuse väljamaksmist kontrolliti nii laevu kui ka toetusega seotud dokumente. See- ja võib järeldada, et Kärberg pidi peaaegu saja tuhande euro kõrvalekandmise toime panema protsesside hilisemates faasides.

Teadaolevalt kahtles PRIA juba enne Kärbergi toetuse maksmist, kas talle toetusraha anda. Osalt avaldas otsuse tegemiseks survet eelarveperioodi lõpu lähenemine, kirjutab Eesti Päevaleht.

"See kriminaalasi on järjekordest pikema jälitamise tulemusena tekitatud teema, kus tegelikkuses seda pettust ei tuvastatud. Kõik need laevad, mille renoveerimist PRIA toetas, ka renoveeriti ning täna- sel päeval need sõidavad ja tegelevad kalapüügiga. Mingeid omafinantseeringute pettusi või olematu laevu ei eksisteerinud," teatas Kärberg.

Kärberg lisas, et viimase 10-15 aasta jooksul on mõned keskkonnainspektsiooni ametnikud teiste isikute suunamisel sihilikult otsinud võimalusi talle seadusrikkumisi leitud, kuid need on kõik lõpuks kokku varisenud.

Kärberg on ka varem kohtu ees olnud ja teda on süüdistatud maksude maksmata jätmises, kohalike omavalitsuste valimistel hääletajate mõjutamises ning Peipsi kalurite IRLiga liituma sundimises. (PR)

Tiiu Sepp võttis Arvi Altmäelt ja Arno Rossmanilt tänu vastu Toila pargis asuva kauni Valgevilla eest.

MATTI KÄMÄRÄ

HEAKORD: Kodukaunistamise liikumise algusest möödus 80 aastat

Kauni kodu omanikel suruti kätt

■ Üha rohkem niidetakse oma õueala kõrval ka aiataigune, rõõmustas Ida-Virumaa omavalitsuste liidu tegevjuht Arno Rossman Kukuruse polaarmõisade toimunud tänuüritusel "Ida-Virumaa kaunis kodu 2016".

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

Ida-Virumaa omavalitsusliit korraldab maakonna heakorralduse konkursi 2002. aastast, ajast, kui maavalitsus sellest loobus.

"Omavalitsused esitavad kandidaadid, heakorralduskomisjon käib need läbi ja teeb oma otsuse, keda esitada presidendile auhinna ning kes saab riigihalduse ministri tänukirja ja lipuviiru. Ja mõnele omavalitsusele esitatud kodule annab komisjon ka hinnangu, et see ei ole veel lipuviiru vääriline," kirjeldas Arno Rossman kaunistatud kodude valimise käiku.

Pilt parem

Rossman tõdes, et inimesed on hakanud oma kodu ümbrusele rohkem tähelepanu pöörama. "Sageli ei piirdu ta ainult õuealaga, vaid niidetakse ka aiataigune. Üldine pilt on paranenud, aga areng võiks isegi kiiremini olla. Palju on ikkagi selliseid inimesi, keda korterist kinni lüües ei huvita, mis väljaspool toimub."

Rossman kahetses ka omavalitsuste leigust kaunistatud kodude esile tõstmisel. Kui varem oli kandidaate nii palju,

et heakorralduskomisjon pidi võidupüha eel kaks päeva ringi sõitma, siis viimastel aastatel on saadud hakkama ühe päevaga.

MTÜ Eesti Kodukaunistamise Ühenduse esimees Arvi Altmäe ütles, et 2016. aasta on üle Eesti erandlik.

"Seoses haldusreformiga on mõned vallad külmaks ja üksiküksiks muutunud. Tavaliselt on väga aktiivsed Saaremaa ja Hiiumaa, samuti Viljandi-, Valga- ja Võru- ning Põlvamaa," rääkis Ida-Viru juurtega Altmäe.

Ehkki kauneid kodusid on pärast nõukogude aja pikka pausi taas pärjatud 19 aastat, pole Altmäel hirmu, et need otsa lõppeksid.

"Võin julgelt öelda, et Eestimaal on nii palju ilusamaid kodusid! Käime igal aastal naaberriikides õppereisidel. Kui Soomes oleme näinud, kuidas teeääri enam ei niideta, siis Eesti võid risti-põiki läbi sõita ning kõikjal on teeäär puhtad ja korras. Pean seda liikumise üheks väga oluliseks saavutuseks."

Targa kodu mõtteviis

Altmäe kinnitusele on kaunistatud kodude loojad erilised inimesed, kelle nägudest raskesti töö välja ei loe. "Käisin Saaremaal läbi presidendile auhinnas saanud kodud. Seal on majapidamised oma pindalalt väga suured ja neid korras hoida on tegelikult orjastöö, aga see ei paista kuidagi välja."

Eesti kodukaunistamise ühenduse järgmine eesmärk on levitada targa kodu mõtteviisi. "Eestimaal läheb aina ilusamaks, läheks ta nüüd tar-

gemaks ka! Targa kodu programm on valmis. Väidan, et tark on ka ilus, aga tarkuse mõiste tuleb lahti rääkida," ütles Altmäe.

Kui rääkida energia kokkuhoiust, tuleks ka haljastus selle hüvanguks tööle panna. "Puud-põõsad tuleks istutada nii, et tuul ei pääseks hoone välispiiretele ligi. Targa haljastusega on võimalik tuul majast üle suunata või teha nii, et tuul sumbub," tõi Altmäe näiteks.

Kõigile tänuüritusele kutsututele kingiti raamat "Eesti kaunis kodu 2016", kus näeb sõnas ja pildis tänavusi presidendile auhinna saajaid.

Altmäe kirjutatud eessõnast võib lugeda, et liikumine "Kodu kauniks" sai Eestis alguse esimese vabariigi ajal 80 aastat tagasi. 1936. aastal toimus riigivanema, hilisema presidendina Konstantin Pätsi juures nõupidamine, kus kiideti heaks ulatuslik kodude kaunistamise kava. Samal kohtumisel moodustati peakomitee ja juhatus – mõlema esimeheks määrati sotsiaalminister Oskar Kask. Maakondades loodi aga kodukaunistamise hoogtöö maakomiteed.

Enam tähelepanu pöörditi hoonete värvimisele, viljapuuadade ja parkide korrastamisele, lipumastide paigaldamisele, kodude puhastamisele ning tarade ja väravate moodsamale kujundusele. Hoogtöö sai kesta vaid neli aastat, kuid jõudis selle aja jooksul muuta Eesti heakorrasitud riigiks. Liikumise "Kodu kauniks" taasalgatas Eesti Vabariigi president Lennart Meri 1997. aastal.

IDA-VIRUMAA KAUNIS KODU 2016

21. augustil olid Kukuruse polaarmõisa oodatud omavalitsuste esitatud kaunistatud kodude ja objektide omanikud. Samuti olid kutsutud kaunistatud kodude ja tervisespordirajatiste omanikud, kes saavad augusti lõpus presidendilt autasu.

2016. aasta lipuviiru saajad:

Tiina Aasmäe
Kersti Karu ja Jaanus Räs
Esta ja Vello Erit
Korteriühistu Võidu 48
Maret ja Peeter Are
Ene ja Andrus Roosimägi
Silvi ja Kaljo Mägi
Sirje ja Matti Rego
Natalia Turilova
Sergei Nikolaev
Anu ja Kalle Merilai
Renna ja Toomas Nõmmiste
Kohtla-Järve kultuurikeskus
Reet Iskül
Marju ja Janno Möru
Lasteaed Päikeseke
Vladimir Potanin
Perekond Tint
OÜ Corrigo Valgevilla
Merle ja Margus Lepp
Kersti ja Aare Objartel
Presidendi auhinna saajad:
perekond Tšudakov
Maarika Maasik ja
Janis Mölder
Galina ja Mihkel Simoniš
parima tervisespordirajatise kategoorias Kiviõli seiklusturismi keskus

Allikas: Ida-Virumaa omavalitsusliit

President on kodukaunistamise liikumise patroon tänini. Toomas Hendrik Ilvese vastuvõtt üleriigilistele laureaatile toimus järgmisel pühapäeval Moostes.

ILM JÕHVIS

TEISIPÄEV. Puhub mõõdukas edelatuul. Sooja on 16-20 kraadi.

KOLMAPÄEV. Vahelduva pilvisusega ilm. Puhub mõõdukas muutliku suunaga tuul. Sooja on 15-20 kraadi.

VESI. Eile oli veetemperatuur Joaorus 18 ja Kauksis 20 kraadi.

EESTI

ROOLIJOODIKUST BUSSIJUHT MÕISTETI VANGI

Harju maakohus karistas esmaspäeval osaliselt reaalse vangistusega bussijuhti, kes lapsi sõidutades põhjustas mõõdunud nädala lõpus liiklusõnnetuse.

Kohus mõistis 1952. aastal sündinud Aare Läksi süüdi mootorsõiduki joobeseisundis juhtimises ning karistas teda kiirmenetluse korras ühe aasta ja kahe kuu pikkuse vangistusega. Sellest kolm kuud tuleb mehel reaalselt tellide taga veeta, ülejäänud karistusaeg aga kanda tingimisi kaheaastase katseajaga.

Kohus määras Läckile käitumiskontrolli ajaks lisakohustuse, milleks on alkoholi tarvitamise keeld. Lisakaristusena võttis kohus mehelt üheks aastaks mootorsõiduki juhtimise õiguse. Ühtlasi võttis kohus mehe otse kohtusaalis vahi alla.

Õnnetus juhtus laupäeva ennelõunal kella 11.15 paiku Peterburi teel Nehatu burgerikioski juures, kus rohkem kui kahepromillises joobes bussijuht sõitis otsa kahele autole – Volvole ja Hondale. Tantsulaagrisse teel olnud bussis oli 19 last, kellest keegi vigastada ei saanud. Kiirabi toimetas ühes õnnetusse sattunud autos viibinud kaks naist siiski haiglasse kontrolli.

HOLOLEI RÕHUTAS RAIL BALTICU PUHUL PLAANIDE ELLUVIIMISE TÄHTSUST

Euroopa Komisjoni transpordi peadirektoraadi peadirektor Henrik Hololei rõhutas Rail Balticu rajamist kommenteerides selles osalevate riikide võetud kohustuste ja plaanide elluviimise tähtsust.

"Oluline on mitte ära unustada seda, et tähtis pole mitte raha eraldamine, vaid see, et töö käima läheks ja uut kvaliteeti tooks, ning selles mõttes tuleb kindlasti edasi liikuda," ütles Hololei BNSile.

"Eks läbirääkimised Balti riikide vahel on nagu alati täis väljakutseid, aga siiski suudetakse alati leida ühisosa. Riigid ja Rail Balticu osas loodud ühiseteevõtte on teinud finantseerimistaotlusi, mis on täiel määral rahuldatud, raha on eraldatud, projektid on hästi ette valmistatud, aga sellest veel ei piisa, sest projekte tuleb hakata ka ellu viima," rääkis Hololei.

Tema hinnangul on Eestil, Lätil ja Leedul valmisolek projektiga edasilükkumiseks siiski olemas. (BNS)

LOODUS: Lendorav ja kaunis kuldking saavad tõhusama kaitse

Iisakusse kavandatakse uut maastikukaitseala

■ Peamiselt lendorava ja kauni kuldkinga kaitseks loodav uus kaitseala muudab keerulisemaks metsa majandamise, ent ei piira inimeste liikumisvõimalusi.

KÜLLI KRIIS
kylli@pohjarannik.ee

Täriveri mäel kasvav mets võeti Iisaku parkmetsa kaitsealana kaitse alla 1965. aastal.

1994. aastal hakati ette valmistama uut kaitsekorralduskava, seda juba hoopis laiemale alale kavandatava Iisaku maastikukaitseala jaoks: Iisaku oosi, sellel kasvava metsa, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitseks.

"Sellega pole siiani maha saadud," tõdes lendoravauuri ja Uudo Timm tunamullu kevadel Iisakus toimunud loodusõhtul. "Vahepeal on seadusi muudetud, siis tulid Natura alad ja kogu jõud läks nende peale, siis tulid kohtuvaidlused, mis kavade koostamise kaheks aastaks üldse seisma panid. Sisuliselt siin praegu kaitsekorda ei olegi; 1965. aasta oma saab mõneti tõlgendades küll rakendada, aga kõige rohkem kaitseb seda mäge kohalik elanik oma mõistusega."

Läks veel kaks aastat, kuni keskkonnaamet mõõdunud nädalal avalikustas Iisaku maastikukaitseala moodustamise väljatöötamise kavatsuse.

Raied ja kaevandamine

Kavandatava kaitseala tuumik ehk Täriveri mägi on osaliselt kaitse all juba aastast 1939, kui Kirikumäe puistu puhkemajanduslikult väärtuslikuna kaitse alla võeti. 1965. aastal laiendati kaitstavat ala Kirikumäest põhja poole ning nimetati see 41,1hektarine ala Iisaku parkmetsaks.

Kaitstavaid liike pole tollest ajast kehtivates kaitseesmärkides nimetatud, sest tollal ei teatud, et Täriveri mäel mõni haruldane liik elaks või kasvaks. Nüüd teatakse ning seetõttu ongi kavas lendorava ja kauni kuldkinga kaitsemise vajadus eraldi välja tuua.

Kuursaali omanik põhjendab investeringute toppamist sõjahirmuga

Algus 1 LK.

Investorid on mures

Üks Tiit Vähi lähimaid partnereid, otseselt kuursaali küsimustega tegelev OÜ Navesco juhataste liige Tõnis Seesmaa ütles mõõdunud nädalal Põhjarannikule, et nüüd, kui detailplaneering on sisuliselt valmis, pole kuursaali taastamise tähtajas ikkagi selgust.

"Arvan, et kuni me sõjaks valmistume, ei ole keegi valmis sõjatsooni investeerima,"

Riigimetsa majandamise keskus on võtnud endale kohustuse, et kavandatavatel looduskaitsealadel mitte mingisugust majandustegevust ei toimu, mistõttu ei tohi sealt koristada ka mahakukkunud puid.

PEETER LILLEVÄLI

KAITSEALUSED LIIGID TÄRIVERE MÄEL

- * 1980. aastatel tuli Alutaguse metsamajandist teateid, et lendorav elab Täriveri mäel; liigi tegevusjärgi siis ei leitud.
- * 2003. aastal leiti Iisaku alevikust ida pool kasvavast metsast lendorava väljaheiteid; sellest ajast on lendorava tegevusjärgi Täriveri mäel korduvalt leitud.
- * 2012. aastal leiti lendorava tegevusjärgi ka alevikust lääne poole jäävas metsas.
- * Kauni kuldkinga kasvukohad registreeriti Täriveri mäel esimest korda 2010. aastal.

vad maamaksusoodustuse ja hakkavad seda maksu maksma täies ulatuses.

Sihtkaitsevööndisse arvatakse aga 3,8 ha ning piiranguvööndisse 3,7 ha eramanduse olevat maad, kus metsa majandada pole lubatud või on see piiratud ning nende maade omanikud saavad maamaksusoodustust (olenevalt vööndist 100 või 50 protsenti).

Inimeste liikumist ei piirata

Uusi hooneid maastikukaitsealale ehitada ei tohi, küll aga võib kaitseala valitseja nõusolekul olemasolevaid rekonstrueerida või laiendada, samuti teid ja tehnovrõrke rajada. Nii tagatakse võimalus ühisveevärki puudutavaid töid teha, sa-

muti suusa- ja terviseradasid arendada.

Sõidukitega võib teedel sõita, jalgrattaga ka radadel; uuendusena lubatakse maastikusõidukiga suusaradasid sisse sõita ja hooldada.

Telkimise ja lõkketegemise kord oluliselt ei muutu.

Kuna lendorav ei ole selline loomaliik, kelle elutegevust inimeste kohalolek märkimisväärselt häiriks, pole plaanis liikumispiiranguid kehtestada.

Kaitseala moodustamise väljatöötamise kavatsusega saab tutvuda keskkonnaametis Viru regiooni Jõhvi kontoris, Iisaku looduskeskuses ning Iisaku vallavalitsuses ja keskkonnaameti kodulehel.

Avalik arutelu toimub 31. augustil kell 15 Iisaku looduskeskuses.

LÜHIDALT

PANGAS TULEB KRIISIÕPPUS

JÕHVI. Teisipäeval, 23. augustil korraldavad Ida prefektuur ja Swedbank Jõhvis ühisõppuse, mille käigus harjutatakse kriisituatsiooni lahendamist. Õppus kestab umbes kella 16-20.

Õppuse ajal võib esineda vajadus liikluse ajutiseks piiramiseks pangakontori vahetus läheduses Rakvere tänaval. Samuti peavad sõidukijuhid ja jalakäijad olema tähelepanelikud õppusele reageerivate sõidukite osas.

"Selliste õppuste korraldamine annab politseinikele ja ka pangatöötajatele võimaluse harjutada reageerimist erisugustele sündmustele, mis pangakontoris võivad juhtuda," sõnas Ida prefektuuri operatiivteenistuse vanem Alar Karu.

NOOR JÕHVI TREENER UPPUS LÄTIS

LÄTI. 20. augustil uppus MyFitnessi spordiklubi 25aastane Jõhvist pärit treener ja Euroopa Maja aktivist Irena Rihkrand, kinnitas spordiklubi.

Nädalavahetusel toimusid MyFitnessi spordiklubi Eesti ja Läti meeskondade suvepäevad Lätis Silmaci puhkekülas. "Hetkel võib öelda, et naine läks päeval ajal madalast kohast järve ujuma ning kadus ootamatult vee alla. Järve ääres olnud turvameeskond märkas juhtunut kohe ning alustas otsinguid, kuid kahjuks ei õnnestunud Irenat päästa," kommenteeris juhtunut MyFitnessi juhataste esimees Erkki Torn.

"Täna tehakse meditsiiniline ekspertis ning siis saame juhtunu kohta rohkem teada," sõnas Torn.

POLITSEI

PURJUS JA LOATA JUHT SÕITIS VASTU SEINA

17. augusti südaööl sõitis 24aastane joobes ja juhtimisõiguseteta mees Narvas Grafovi tänaval sõiduautoga Volkswagen Passat valesti valitud kiiruse tõttu teelt välja vastu maja seina. Kiirabi toimetas juhi Narva haiglasse.

AUTO SÕITIS POISILE OTSA

19. augustil kell 15.25 sõitis 33aastane mees sõiduautoga Toyota Hilux Narvas Vahtra tänaval sõidutee ja kergliiklustee ristmikul otsa 10aastasele poisile. Jalakäija toimetati Ida-Viru keskhäiglasse.

SÜÜDATI KOHTUMAJA

17. augusti hilisõhtul laekus teade selle kohta, et põleb Narva kohtumaja välisseina soojustus. Tulekahju kustutati, keegi vigastada ei saanud. Juhtunu täpsed asjaolud on selgitamisel.

PURJUS MEES LÕI TAKSOJUHTI

20. augustil lõi 47aastane mees Kohtla-Nõmme alevis Kaasiku tänaval autos 45aastast taksojuhti. Ründaja viidi politseijaoskonda kainenema.

RÖÖVIS EMALT ARVUTI

20. augustil läks 26aastane mees Narvas 26. Juuli tänavakorteris kallale oma 63aastasele emale ja röövits talt sülearvuti maksumusega 350 eurot.

TÄPSUSTUS

18. augustil ilmunud intervjuusse Riho Breiveliga on arusaamatuse tõttu sattunud eksitav viga. 1990. aastate algul Ida-Viru riigikaitseosakonnas töötanud sekretärraamatupidaja õige nimi on Juta Annask. Autor palub vabandust.

PÕHJARANNIK

Lisaraha saab vaid maksumaksja taskust

See on nagu aastaaegade vaheldumine, millest rääkimine uudistes enam ammu kedagi ei üllata: haigekassal pole piisavalt raha, et katta inimeste ravikulusid.

Pikkadest eriarstijärjekordadest on saanud juba justkui traditsioon, millest tehakse jutu iga kord, kui teemaks tõusevad probleemid meditsiinis. Ja ikka ning jälle see küsimus: kust võtta lisaraha?

Praegugi käib valitsuses taas arutelu, kuidas katta jooksvat puudujääki, sest haigekassa eelarve on esimese poolaastaga 33 miljoni euroga miinuses.

Selleks on kõlanud erisuguseid ettepanekuid alates maksukoormuse ehk patsientide omaosaluse tõstmisest kuni senise rahastamissüsteemi muutmiseni välja. On ju ammu räägitud ka sellest, et haigushüvitised võiks haigekassa eelarvest välja viia, aga väljendatud ka mõtet, et miinuse võiks katta töötuskindlustusrahast (kus on praegu korralik reserv), mis siis pärast inimeste kiiremat paranemist ja töövõimeliseks muutmist annab maksude näol positiivse tulemuse sellelesamale töötuskindlustusele.

Igal juhul on selge, et kui tervishoiusüsteemis jääb raha aina puudu, tuleb meditsiinisüsteemi ja teenuse kvaliteedi püsti hoidmiseks sinna raha juurde panna. Poliitikauuringute keskus Praxis avaldas juba kaks aastat tagasi uuringu, mis ütles, et praegune Eesti meditsiinisüsteem pole ka pikemas perspektiivis jätkusuutlik.

Kuidas ka poliitikud meile lõppkokkuvõttes aga edasisi samme ei serveeriks, tähendab see, et vajaminevat lisaraha pole võtta mujalt kui maksumaksja taskust. Küsimus on vaid, kellelt ja kui palju.

ÜKS KÜSIMUS

KAS KAUKSI SUPLUSVESI ON OHUTU?

Eelmisel nädalal Kauksi rannas võetud veeproov näitas, et soole enterokokkide sisaldus 100 milliliitri vee kohta on 65 ühikut, samas kui juulikuises veeproovis oli neid 23 ühikut ja juunis üks ühik.

Terviseameti avalike suhete juht IIRIS SALURI:

Tõepoolest, augustis võib täheldada mõningast soole enterokokkide tõusu, kuid see 65 ühikut jääb lubatu piiresse, kuna piirnorm on 100. Sellel võib olla erisuguseid põhjusi. Üks näiteks see, et eelmisel nädalal oli väga pikk vihmaperiood ja selle tõttu võis midagi vette sattuda. Aga ei pruukinud ka. Igatahes pole praegu Kauksi vee pärast muretsemiseks põhjust ning võib julgelt ujuma minna küll.

TOIMETUS

Peatoimetaja:		Reklaamiosakond	
ERIK GAMZEJEV	335 4454	ÜLLE METSAR	335 4450
Sekretär:		LY KÕRVEK	335 4456
LEA KIISKÜLA	335 4444	RIINA ALLSAAR	335 4445
	info@pohjarannik.ee	PILLE PAJUR	335 4457
Faks	335 4441	Reklaamiküljendaja:	
Tegevtoimetaja:		SVETLANA TSUPSMAN	335 4461
ERIK KALDA	335 4453	Küljendaja:	
Ajakirjanikud		ANNE KEEDUS	335 4461
IRINA KIVISELG	335 4448	Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt:	
TEET KORSTEN	335 4465	41532 Jõhvi, Rakvere 8,	
KÜLLI KRIIS	335 4442	telefon 335 4456.	
PEETER LILLEVÄLI	335 4464	E-post: reklaam@pohjarannik.ee	
TIIA LINNARD	335 4451	Narvas: Keres 3 (III korrus).	
ILJA SMIRNOV	356 6652	E-post: pmarva@pohjarannik.ee	
GERJU ROMANOVITŠ	335 4443		
SIRLE SOMMER-KALDA	335 4452	Väljaandja AS PR PÕHJARANNIK	
NIINA VOROPAJEVA	335 4447	Trükitud trükikojas Trükis	

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kõik ajalehes Põhjarannik avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI PR Põhjarannik kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

Arvamus

Eesti Energia ei tohi, Gazprom võib

Rahandusministeeriumis on küpsenud plaan keelata riigi äriühingutel täielikult sponsorlus. Et võimueracondades selles küsimuses veel üksmeelt pole, on tuliseid vaidlusi oodata sügisel.

Ministeeriumi argumentid on, et toetuste maksmine on väga subjektiivne ning selle kasu firma äritegevusele pole võimalik hinnata. Sponsorlusega tegelemist peetakse riigi raha mittesihotstarbeliseks kasutamiseks.

Mõte on selles, et need, kellele on usaldatud võim, saaksid ise eelarve kaudu otsustada, kuidas kulutada riigi äriühingute teenitud kogu kasum. Praegu on sellest kontrolli alt väljas 1,5 protsenti. Just sellises ulatuses viimase kolme aasta teenitud kasumist võivad riigi äriühingute juhid oma äranägemisel erisuguseid firmaväliseid heategevuslikke ettevõtmisi rahastada. Senises praktikas on see raha kulunud enamasti Eesti spordi toetamiseks, kuid oma osa on saanud ka haridus, kultuur, keskkond ja teised valdkonnad.

Res Publica ministrid ütitsid "hea onu" rolli kehastamise võimalust riigiettevõtete juhtidelt juba 2003. aastal ära võtta. Tollal see katse ei õnnestunud. Seekordse algatuse üheks ajendiks on Neinar Seli juhtum, mis tõi kaasa tema kriminaalkorras süüdi mõistmise. Tuletan meelde, et korruptiivne tegu seisnes selles, et olles nii Tallinna Sadama nõukogu esimees kui ka Eesti olümpiakomitee president, hääletas Seli sadama nõukogu koosolekul otsuse poolt maksta Eesti olümpiakomiteele 250 000 eurot toetust.

Kas see rumal lugu on aga piisav põhjus, et pöörata pea peale senine kord, mis on võimaldanud Eestis teoks teha rohkesti häid ettevõtmisi?

Üks ettepanek on koondada näiteks kogu spordi rahastamisega seotud otsuste tegemine olümpiakomiteele, kel peaks olema parim teadmine, kes Eesti spordis kui palju raha vajab. Samas ei ole kindlust, et üks superkomitee suudaks olla kõigega kursis ning langetada vaid õiglasid ja ausaid otsuseid. Meeutagem, et korruptsiooniuudiseid tuleb regulaarselt ka sellistest globaalsetest spordiorganisatsioonidest nagu FIFA ja ROK.

Riigiettevõtted on praegu üks lisavõimalus, kust spordi- või kultuuriinimesed võivad raha küsida oma plaanide elluviimiseks, juhul kui riigiasutustes pole nad mingil põhjusel (piiratud võimalused, ei vasta mingi programmi reeglitele, vale ajastus jms) piisavalt toetust saanud.

Muidugi on olemas ka eraettevõtted, kellest paljud samuti jõudu mõöda kultuuri

ERIK GAMZEJEV, PEATOIMETAJA

Kui Ida-Virumaa suurimal ettevõttel Eesti Energial keelatakse sponsorlus, tähendaks see maakonna spordielule tugevat hoopi.

ja sporti toetavad. Ent nende puhul tasub arvestada, et paljudki suuremad kuuluvad väliskapitalile, kes tegelevad Eestis sponsorlusega mõnede eranditega üsna piiratud ja pigem ikka oma turunduse, aga mitte Eesti kultuuri või spordi huvides.

Tuntud suusatreener Mati Alaver tunnistas läinud talvel Eesti Päevalehele antud intervjuus, et omal ajal lõi ta Hansapanga juhtidega käed ühe pikema jutuaajamise järel. Toetussumma oli kümme korda suurem, kui tol ajal suusatamisele olümpiakomiteelt tuli. Praeguses Swedbankis on selliste summade üle otsustajad kauge ja nende on esmatahts Rootsi suusakoonidise hea käekäik.

Sattusin mõned nädalad tagasi Lõuna-Rootsis Tuna külla, kus on veidi rohkem kui 200 elanikku. Külas oli metsa veerel korraliku väljakuga jalgpallistaadion. Kohaliku klubi IFK Tuna kodulehel oli suuremate toetajate seas ka Swedbanki logo. Loomulikult oli selles külas koollimaja, rahvamaja, külapoe ja tankla kõrval ka pangakontor. Eestis kinnitab sama pank, et ka kakskümmend korda suurema elanike arvuga linnas ei tasu kontorit pidada. Rahvuslikud huvid on arusaadavad ja kapitali rahvus loeb.

Kui Tallinnas ja Tartus, kuhu on koondunud lõviosa Eesti ettevõtlusest, on sponsorite leidmine keerukas, siis väiksemates kohtades on see sootuks raske. Kui mõne kohaliku rahvajooksu auhinnalauale õnnestubki toetajatelt välja rääkida pool siga või mõned kringlid, siis võistkonnalal hooajaeelarve kokkusaamine, et püsida konkurentsis Eesti meistriliigas, on juba paras mustkunstitrikk. Kõige paremini valdab seda Eestis ilmselt Andres Sõber Rakvere Tarvases, aga temalgi ki-

puvad jänesed kübaras otsa saama.

Kui Ida-Virumaa suurimal ettevõttel Eesti Energial keelatakse sponsorlus, tähendaks see maakonna spordielule tugevat hoopi. On rohkem kui tõenäoline, et olümpiakomitee maakonna suurimat spordiüritust – Narva energijooksu korraldamist sellises mahus, nagu on seda teinud Eesti Energia – ei toetaks. Samuti pole eriti mõtet loota, et Ida-Virumaa andekate noorte energiasfandi rahastaks edaspidi näiteks Tallinna Küte.

Selle nimel, et teenida riigile sadu miljoneid eurosid kasumit, on Eesti Energia viimase kümne aasta jooksul likvideerinud Ida-Virumaal mitu tuhat töökohta. Kui nüüd ka kohaliku spordi- ja kultuurielu niigi üsna piiratud toetamine riigi poolt sootuks ära keelatakse, siis tekitab see vaid hämmingut ja soodustab ääremaastumist. Ei ole erilist usku, et riigivõim, kes pole suutnud veerand sajandi jooksul toetada Eesti ühte suuremasse maakonda ühegi kergejõustikustaadioni ehitamist, võtab Ida-Virumaal oma õlule nüüd kõik need ettevõtmised, mida on rahastanud Eesti Energia.

Praegune plaan meenutab vana kaevu kinniajamist ajal, mil uut pole veel projekteerimagi hakatud ja rahastamisallikaid alles otsitakse. Kas see väärib lisasegaduse tekitamist niigi alarahastatud valdkondades? Mida sellega võidetakse? Natuke lisaraha, mis lahustub riigieelarves. Kaotused on märksa tuntavamad.

Oma riigi suurettevõtted on ka oma riigi maine kujundajad. Tobe oleks ju olukord, kus Eesti sportlased Eesti Energia või tema rahvusvahelise brändi Enefit logo oma dressil kanda ei tohiks, aga Venemaa riikliku hiiu Gazpromi oma küll.

PÄEVA LAUSE

"Igaüks saab kahtlustada igaüht."

Ärimees Oliver Kruuda, vastates küsimusele, kas tema vastu suunatud maksuameti kahtlustamisel maksukuri-teos on mingit alust.

(Postimees, 22. august)

LEHED EILE

POSTIMEES kirjutab, et pühapäeval lõppesid Rio de Janeiros järjekorras 31. nüüdisaegsed olümpiamängud. Eesti sportlased esinesid tublilt, mille üle põidlahoidjad võivad tänulikud olla. Võideti medal, mitu sportlast tegi Rios oma hooaja parima võistluse. Kui varasemate mängude kontekstis on Eesti meedias aeg-ajalt räägitud olümpiaturismist, siis seekordsed eneseületused rõõmustavad ja annavad põhjust lootusrikkalt tulevikku vaadata, hoolimata sellest, et mitu sportlast jäi medalist napilt ilma.

Samas näitasid Rio olümpiamängud, et nüüdisaegne olümpialiikumine on jõudnud ummikusse ja vajab ümberkorraldusi. Olümpiamängudel pole enam palju ühist Pierre de Coubertini kauniste ideaalidega, alates 1980. aastatest on need muutunud rändavaks kommertstsirkuseks.

EESTI PÄEVALEHT nendib, et riigikogu menetluses on uus riigihangete seadus, mis lubaduste järgi "suurendab menetluse paindlikkust ja vähendab osapoolte kulusid".

Küllap uus seadus üht-teist paremaks muudab – selle nimel on ju tööd teinud hulk inimesi, alustades Euroopa Komisjonist, kelle direktiividel riigihankeõigus suuresti põhineb, ja lõpetades Eesti huvigruppide arvukate parandusettepanekutega. Aga põhimõtteline muutus, mis tagab, et riigiasutused totraid või majanduslikult halvasti põhjendatud hankeid enam ei tee? Kahtlane, sest eks kuulutab ju praegugi kehtiv seadus, et eesmärk on tagada "hankija rahaliste vahendite läbipaistev, otstarbekas ja säästlik kasutamine, isikute võrdne kohtlemine ning olemasolevate konkurentsitingimuste efektiivne ärakasutamine riigihankel".

Meie riigisüsteemis panakse palju rõhku formaalsustele ja juriidikale ning majandusliku otstarbekuse analüüs tuleb alles teises järjekorras, kui üldse. Uus riigihangete seadus annab riigiasutustele võimaluse olla paindlikumad nii hanke kriteeriumite kui ka hankelepingute muutmise puhul. Ainuüksi seaduse muutmisest on aga vähe. Vaja on üleüldist paremat hankekultuuri, mis võiks tähendada seda, et enne hangete väljakuulutamist tehakse rohkem majanduslikku analüüsi ja usaldatakse üks-teist rohkem, et asjaosalised ei peaks kaitsma ennast väga tiheda bürokraatiarüüga.

OLULINE: Päästjate kohalejõudmine oleneb tihti ka pealtvaatajate tähelepanelikkusest

Merepääste harjutas Toilas tavalisi kriisiolukordi

■ Toila merepääste mängis koos naabrite ning politsei- ja piirivalveametiga läbi kõige tavalisemaid situatsioone, mis veel tekki- da võivad, et olla paremini valmis kriisisituatsioonis reageerima.

GERLI ROMANOVITŠ
gerli@pohjarannik.ee

Toila merepääste korraldas sel laupäeval Toila rannas õppuse, kus peale nende lihvisid oma oskusi veel Purtse vabatahtlikud mere- ja Mustvee järvepäästjad, aga ka Narva-Jõesuu piirivalvekor- don. Õppuse eesmärk oli läbi mängida erisuguseid reaalseid situatsioone, mis võivad veekogudel tekkida, olgu selleks siis jahi pukseerimine või mootori päästmine võrkudest.

Harjutavad pidevalt

MTÜ Toila Merepääste liige ja õppuste juht Egon Lilleorg ütles, et eesmärk oligi läbi mängida võimalikult igapäevaseid ja ka lihtsaid situatsioone. Nii harjutati mootoririkke ja tuuletu ilma tõttu lahele jäänud jahi pukseerimist, aluse mootori võrkudest vabastamist, päästeparvega vees olijate kaldale toimetamist, kannatanu transportimist vees, aga ka situatsiooni, millega mullu sügisel kokku puututi – otsiti kadunud kalurit.

"Tegelikult harjutame me kohapeal üle paari nädala," tunnistas Lilleorg, et tavaliselt aetakse läbi ainult oma üksusega ja harjutatakse samuti kõige igapäevasemaid

situatsioone, et olla vormis juhuks, kui merepääste abi vaja läheb.

Väljas õppustel käimine on nii aja- kui rahamahukas, mistõttu ongi tavaline, et vabatahtlikud üksused kohapeal toimetavad. "See aitab oskusi parandada, aga hoiab ka heas füüsilises vormis, mis on päästja puhul samuti oluline," kinnitas Lilleorg, kelle ülesanne on just Toila vabatahtlike merepäästjate väljaõppe eest vastutamine.

Kui võimalik, harjutatakse meeleldi koos naabritega, et koostöö klappima saaks. Sel korral oli kaasatud veel politsei- ja piirivalveamet, kelle lepingupartnerid vabatahtlikud päästeorganisatsioonid on.

Ida prefektuuri piirivalvebüroo juhi Indrek Püvi sõnul on koosharjutamine oluline selleks, et politsei- ja piirivalveameti ning vabatahtlike merepäästeorganisatsioonide arusaamad, oskused ja teadmised päästejuhtumitest oleksid võimalikult sarnased – see tagab ka efektiivse tegevuse. "Kui reaalne olukord on käes, siis peab üksuste reageerimine olema automaatne," tõdes Püvi.

Juhuste puudumine on õnn

Juhuseid, kus sel aastal on vabatahtlikke merepäästjaid kaasatud, on Ida prefektuuris olnud kolm, neist üks Toila tegevamispiirkonnas. "See on olnud põhjaranniku suur õnn, et neid juhuseid on olnud nii vähe," ütles Egon Lilleorg. Suurem koormus on olnud läänerrannikul, kus on juhtunud mitmeid intsidente.

Nii on merepäästejuhtumeid üle Eesti olnud 155,

Merepäästeõppuse raames harjutasid piirkonna vabatahtlikud päästjad kõige igapäevasemaid situatsioone, mis ette tulevad. Muu hulgas kannatanu äratoomist kanderuamiga ujades. MATTI KÄMÄRÄ

neist 62 juulis. Abi on vajunud 440 inimest ja hukkunud on seitse.

Lilleorg loodab, et selliste juhuste vähesus põhjarannikul on seotud hea ennetustööga. Sellele, et ennetustöö annab tulemusi, viitab tema sõnul juba seegi, et kui Toila merepäästjad õppusega laupäeval algust tegid, helistati neile häirekeskusest, uurimaks, kas tegu on õppusega. "Ehk inimesed nägid midagi kahtlast ja andsid sellest kohe häirekeskusele teada," rääkis ta, lisades, et inimeste reageerimine on äärmiselt oluline ja võib päästa elusid.

Mõnda aega tagasi tegi Toila merepääste katset, lastes augustiõhtul merelt rohkem kui kümme korda punast signaalaraketti, kuid reageerijaid polnud. "Juhul kui keegi sellist raketti näeb, on selge, et keegi on hädas, ja sellest tuleks teatada kas merepääs-

tele, merevalvekeskusele või häirekeskusele lühinumbril 112," kutsus Lilleorg inimesi üles intsidentidest julgelt teatama. Pigem tasub riskida sellega, et ühest intsidentist antakse teada mitmeid kordi, kui et väljakutse tegev- mata jääb.

MEREPEÄSTE STATISTIKA EESTIS

- * Merepäästejuhtumeid sel aastal 155 (sh juulis 62). 2015. aastal oli neid 141 ja 2014. aastal 164.
- * Abi vajanud inimesi 440 (sh juulis 170). 2015. aastal oli neid 370, 2014. aastal 407.
- * Hukkunud on sel aastal seitse inimest, 2015. aastal hukkus 10 ja 2014. aastal üheksa inimest.

Allikas: politsei- ja piirivalveamet

Oru park meelitas kokku pool tuhat promeneerijat

Laupäeval toimunud traditsiooniline Oru pargi promenaad tõi kokku üle poole tuhande osaleja, keda jätkus nii päevasteks tegevusteks kui õhtuseid kontserte nautima.

"Ma pole veel kõikidelt päevaste tegevuste korraldajatelt tagasisidet saanud, kuid usun, et kõik nad jäid rahule," ütles ürituse korraldaja, Toila valla kultuurijuht Kaisa Pukk, kelle sõnul on 500-600 inimest selle ürituse jaoks korralik tulemus.

"Elkõige teeme seda üritust oma valla rahvale ja ülejäänud Ida-Virumaa on juba prioriteet number kaks, mistõttu pole me väga palju väljapoole reklaaminud, ehkki sel aastal olid reklaamid ka raadios ja teles," lausus ta.

Puki sõnul on üks vähesed reklaami põhjus ka pingeline eelarve, mille kulud ületavad 10 000 eurot ja mida väga suurendada ei saa. "Ega ainuüksi valla eelarvest seda üritust finantseerida olekski võimalik, selleks on meil päris mitmeid häid toetajaid, kes Toila kultuuriürituste korraldamisse panustavad," sõnas ta.

Õhtusel kontserdil astusid üles Riho Sibul, Vaiko Eplik ja Mari Jürjens, kes samal õhtul kihutasid esinema juba Kadrioru lossi roosiaias toimunud presidendi taasiseseisvuspäeva vastuvõtule. MATTI KÄMÄRÄ

Seekordsel promenaadil oli päeval võimalik tasuta osaleda rohkete tegevustes alates käsitöötubadest ja lõpetades ühise kalaskulptuuri valmistamisega.

Originaalne ja publikut

kõitev oli ka Aap Tepperi heli-performance Hõbeallika koopa ees, kus sai kuulata Toilas salvestatud helisid. Samas esines ka mitmeid kohalikke muusikuid ning Kohtla-Järve kunstnik Aarne Hanni

tegi kunagisest lossist maali, mis peaks hiljem koha leidma Toila vallavalitsuse ruumides.

Õhtusel kontserdil astusid üles Riho Sibul, Vaiko Eplik ja Mari Jürjens ka-

vaga "Kuuekeelsed". Ülimenukaks osutus Koit Toome kontsert: Toome astus üles Jaak Joala laulude kavaga, nii et kontserdi lõpus plakutas rahvas talt mitu lisalugu välja. (PR)

LÜHIDALT

ÕPETAJAD ÕPIVAD EESTI KEELT

IDA-VIRUMAA. Septembris algavad eesti keele B2- ja C1-taseme kursused 238-le Ida-Virumaa õpetajale. Integratsiooni ja migratsiooni sihtasutuse Meie Inimesed (MISA) korraldatavate keelekursuste eesmärk on parandada Ida-Virumaal töötavate koolieelsete lasteasutuste ja üldhariduskoolide õpetajate eesti keele oskust.

Haridus- ja teadusministeeriumi keeleosakonna juhataja Piret Kärtneri sõnul asuvad sügisest eesti keele oskust täiendama Ida-Virumaa koolieelsete lasteasutuste ja üldhariduskoolide õpetajad, kes sooritasid MISA eelmisel aastal korraldatud keelekursuse järel eesti keele riikliku tasemeeksami, kuid ka need õpetajad, kes tahavad omandada oma ametikohal töötamiseks vajalikku keeleoskuse taset.

"Eesti keele õppimine peab olema järjepidev ning ei saa eeldada, et tulemused saavad kohe ja on püsivad," tõdes Kärtner.

Kursuseid hakkab läbi viima OÜ Algu, kes koolitas Ida-Virumaa õpetajaid ka möödunud aastal. Koolitused toimuvad Narvas, Sil- lamäel, Kohtla-Järvel ja Jõhvis. Keelekursuste pikkus on 160 akadeemilist tundi. Kõik keeleõppe osalejad peavad seejärel sooritama B2- või C1-taseme eksami.

USA SAATKOND AITAB INGLISE KEELT ÕPPIDA

SILLAMÄE. USA saatkond Eestis ja mittemformaalse õppe keskus VitaTiim pakuvad 13-16aastastele noortele võimalust osaleda kaheaastases tasuta haridusprogrammis, mis sisaldab inglise keele õpet (360 tundi), kultuuridevahelist suhtlust, rahvusvahelist tööd ja isikliku arengu toetamist.

Kokkusaamised toimuvad Sillamäe hivi- ja noortekeskuses Ulei. Programmi rahastab USA riigidepartemang.

SILLAMÄELASED VÕITSID VIDEOREPORTAAŽIDE KONKURSI

SILLAMÄE. Avatud noortekeskuse ESN noorte televisiooni meeskond sai saja-aastasest Eesti Vabariigist rääkivate videoreportaazide konkursil esimese koha.

Konkurss toimus rahvusvahelise meedialaagri raames. Konkursile esitatud videoreportaazid salvestati Paides arvamusfestivali raames. Sillamäelaste videoreportaaz kandis pealkirja "Eesti eile, täna, homme". Noored salvestasid ja monteerisid oma reportaazi kaks päeva ning esitasid selle seejärel žüriile. Võitnud meeskonda kuulus kaheksa inimest. Reportaazi loomist juhtis, selle lavastas ja monteeris meeskonna kapten Roman Vassiljev, salvestas ja heli monteeris Anton Kirillov.

JÄRSAKUL RONINUD JÄID LÖKSU

TOILA. 20. augustil kell 17.08 kutsuti päästjad appi viiele inimesele, kes olid jäänud Toila vallas Päite maastikukaitsealal 40 meetri kõrgusele pankranniku pangale löksu. Mehed olid hakanud ronima mööda pankrannikut üles ja kui oli jäänud ronida veel ligi 10 meetrit, ei saanud nad enam järsust kallakust edasi ega tagasi. Päästjad tõmbasid kõik viis inimest üles pangale. Keegi vigastada ei saanud.

Vasknarvas pole ilmselt ühtki meest, kes ei oskaks või ei tahaks kala püüda.

LÄBI SAJANDITE: Põlvkonnad, traditsioonid ja tänapäev

Vasknarva kaluriküla sai 600aastaseks

■ Alajõe vallas asuv Vasknarva küla tähistab 600 aasta juubelit. Nii väidavad säilinud kirjalikud allikad, kuid kohalikud elanikud on kindlad, et selle Narva jõe kaldale tekkinud asunduse ajalugu ulatub märksa kaugemasse aega. On ju üks selle paiga peamisi vaatamisväärsusi - ordulinnus - sadakond aastat vanem. Kuidas oleks see saanud tekkida ja eksisteerida ilma inimesteta? Ent las selle üle vaidlevad ajaloolased ja kodu-uurijad. Meie lähime Vasknarva suure peo eel, et vaadata, kuidas siin tänapäeval elu edeneb.

IRINA KIVISELG
irina@pohjarannik.ee

Viimati käisin siin kandis palju aastaid tagasi ja pilt, mis nüüd avanes, oli rõõmustav: mahajäetud maju oli väheks jäänud, hooivid olid puhtad, kirkad lillepeenrad ja niidetud muru rõõmustasid silma. Tänu sellele ei suutnud ka pilvine ja tuuline ilm meie tuju rikendada.

Külas on praegu umbes sada maja. Enamikus neist elavad põliselanike, Tomassovitje, Sokolovide, Raibuškinite, Trelinite, Pšenitšnikovide, Rassadkinite jt järeltulijad. Meie tutvus külaga algas ühe sellise "aborigeeni", Aleksei Zautini õuelt.

Aleksei elab tegelikult koos perega Tallinnas, kuid peaaegu iga nädal sõidab ta nii suvel kui talvel nädalavahetuseks Vasknarva. Ta on siia ka sisse kirjutatud. Seetõttu peetakse teda õigusega kohalikuks elanikuks ning ta kuulub isegi küla nõukogusse, mis lahendab mitmesuguseid elulisi probleeme. Kaks korda aastas tuleb kokku külaakoosolek, kus võetakse vastu põhimõttelisi otsuseid. "Seal valitakse ka külanenem. Palju aastaid oli selles ametis Tatjana Rassadkina, praegu aga on ohjad Jevgeni Sokolovi käes."

Aleksei näitas oma majapidamist ja tegi meile seejärel Vasknarvas väikese ekskursiooni. Tema maja on peaaegu küla lõpus ja asub jõe kaldal. Läbi tema kinnistu läheb vee väljavoolukraav. Selle servades õitsevad roosid - nende eest hoolitseb perenaine.

Maja, kus pere praegu elab, on ehitatud veerand sajandit tagasi maalapile, kus elasid Zautinites esivanemad. Selle ammuse aja tunnistmärgiks on kunagise sauna vundament, mida nad ei lammutanud ära, vaid ehitasid sinna välikamina, mille juures on nüüd mõnus istuda.

Kaheksas põlvkond

"Ehitasime koos isaga väikese majakese, et meil oleks õõbimiskoht, kui käime kalmistul, kus puhkavad paljud meie suguvõsa liikmed," rääkis Aleksei. "Mina olen siin elanud Zautinites suguvõsa kahek-

sanda põlvkonna esindaja. Isa palus paarikümme aastat luba ehitada maja oma esivanemate maale, kuid sai selle külanõukogult alles 1991. aasta detsembris. Nii kerkiski siia maja, mis on ajapikku muutunud sugulaste kokkusaamise kohaks. Kodukoht hoiab kütkest, sellepärast oleme hakanud üha sagedamini siin käima isegi talvel. Kui sul on juured maas, siis tuleb neid hoida, juurtetus on kõige hullem asi, mis olla saab. Meil on suur suguvõsa - elatakse Brasiilias, Austraalias, Taanis, USAs. Ma näen, kuidas nad muutuvad, kuid sellegipoolest tõmbab neid kodu ja sünnipaiga poole..."

Ehitusega otseselt kokku puutunud Aleksei kinnitab, et Vasknarva on ehitatud klassikalises vene kaldaäärse küla stiilis - tema mitte eriti suure talu maal on koha leidnud kolm maja. Aleksei sõnadele leidsime kinnitust, kui jalutasime jõe äärt pidi Sõrenetska ja tänaval.

Tänava nimi jäeti alles küla vana nime Sõrenetsi auks. Aleksei rääkis, et viimase 70-80 aastat jooksul on tänavate klassikalises vene kaldaäärse küla stiilis - tema mitte eriti suure talu maal on koha leidnud kolm maja. Aleksei sõnadele leidsime kinnitust, kui jalutasime jõe äärt pidi Sõrenetska ja tänaval.

"1930. aastatel elas Vasknarvas 1400 inimest, töötas kaks kooli, olid apteek, kauplus ja muud asutused. Nüüd on alalisel elanikke alla saja. Suvel on inimesi muidugi rohkem, sest siin käiakse puhkamas. Talviti on siin väga vaikne."

Peab tunnistama, et ega siin suvelgi ülearu rahvast ole - kohtasime kahe tunni jooksul vaevu kümmet inimest. Võimalik, et paljud inimesed olid kehva ilma tõttu kodus. Kohalikul ütlesid, et nädala sees ongi vaikselt (meie olime Vasknarvas neljapäeval - toim.), aga juba reedest hakkavad tulema suvitajad.

Liinibussid käivad iga päev, kuid mitte sellise sagedusega nagu varem - mõned aastad tagasi tuli Tallinnast kaks bussi päevas, nüüd viis korda nädalas. Poodi pole külas juba ammu ning toidukraam tuleb tuua linnast või naaberasulatest. Sellepärast hoolitsevad need vasknarvalased, kellel "rattad all", ka naabrite eest. Kuigi räägitakse, et käigus on spetsiaalne buss lisakusse - sealt saab kõige hädavajalikumat osta.

Peod bussipeatustes

Vasknarvas pole sellist maja, kus saaks korraldada rahvaüritusi või mis tahes pidusi. Nii toimuvadki kõik küla üritused "bussipeatustes" - nii kutsuvad külarahvas suurt platsi küla alguses, kus peatuvad liinibussid. Vasknarva püüdele tuleb alati inimesi ka ümberkaudsetest küladest ja linnadest. Räägitakse, et ilusa ilmaga on kokku tulnud ligi 600 inimest ja külapeod on olnud väga lõbusad.

"Me kõik muidugi loodame, et kunagi saab Vasknarva jälle oma vabaajakeskuse. Praegu käib tõd paadisadama rajamiseks, võib-olla selle projekti raames leitakse raha ka selle

simaja ehitamiseks," unistab Aleksei.

Millega külarahvas tegeleb?

Nagu kõikidel aegadel, tegelevad inimesed põllumajanduse ja kalapüügiga. Kunagi töötas siin kolm telliskivivabrikut, talviti aga meisterdasid paljud jalatšise. Mihhail Stepanov, keda küla vahel kohtasime, rääkis, et praegu on tema peamine tululaikas kala, sest ta töötab OÜs Peipus vastuvõtjana.

"Olen siin sündinud ja kogu elu elanud. Töö on siin alati hooajaline ja ega kunagi ole erilist valikut olnud - suvel püüti kala, talvel tegid mehed saapaid ja punusid võrke. Noorena käisin mujal raha teenimas - bussid käisid siis tihedasti. Nüüd võtan Peipuses kala vastu või teen vahifarmis mõnd tööd."

Mihhaili töandaja Vadim Ivanov elab samuti juba veerand sajandit Vasknarvas. Päriselt ta küll siin ei ela, kuid käib siin peaaegu iga päev. Ta on külaseltsi liige ja ütleb, et püüab teha kõik endast oleneva selleks, et küla areneks.

"Kuid omaks pole mind kogu selle aja jooksul ikkagi võetud," sõnas Vadim. "Tõenäoliselt jään siin igavesti 'võõraks'. Ma ei võta seda ülearu südamesse, ajan oma asja ja soovin kogu südamest, et tema tähtsus ei kasvaks mitte üksnes Alajõe valla, vaid kogu maakonna mastaabis. Küla on iseenestest ju unikaalne - siit algab Narva jõgi, teisel pool on Peipsi järv. Kui Vasknarva muutub ilusaks, heasüdamlikuks ja

külalislahkeks, tõstab see kõigi elatustaset. Nimelt sel eesmärgil on plaanis ehitada siia munitsipaalne paadisadam. Kui see valmis saab, kasvab huvireisijate arv mitu korda."

Aleksei Zautin polnud sellega, et Vadimi pole omaks võetud, üldse nõus ja ütles, et "võõrasteks" nimetatakse ainult usasuskaid, kes külaelus ei osale, Vadim aga on üks aktiivsemaid inimesi, kes püüab midagi paremaks teha. Pealegi annab ta kohalikele tööd - see on ka väga oluline.

Ebastabiilne äri

Mehed nentisid, et kalapüük on ebastabiilne äri. "Oktoobri lõpul saab püügihooaeg otsa ja pole teada, kas me saame 15. detsembril järvele minna või mitte - see on olnud ilmast. Viimastel aastatel on tuul kõvasti seganud - kõrged lained lõhuvad püügiriistu."

Vadim lüüdis, et just seetõttu hakkas ta otsima muid "ellujäämisvahendeid" ja hakkas kaheksa aastat tagasi kasvutama vähke. Kuigi tema unistused ja plaanid oleval saajaprotsendilisel täitunud, mõõnis ta siiski, et praegu mõtleks ta sügavalt järele, enne kui sellise sekeldusterohe asja ette võtaks. Protsessi peatada enam ei saa.

"See on väga raske füüsiline töö," selgitas Vadim. "Enamjagu vähke müüme Soome, õnneks on nüüdseks tekkinud ka Eesti turg. Paraku on tänavu suuri vähke vähe, väikesi on aga nii palju, et avaldasime isegi müügikuulutuse."

Külakuulsus

Astusime sisse ka Vasknarva vanima elaniku, tänavu 2. oktoobril 93aastaseks saava Jekaterina Zautina juurde. Külas elab ta tavaliselt kevadest sügiseni, talvel on Tallinnas. Ta elab üksi ja tuleb oma majapidamisega toime - aias on nii peenrad kui kasvuhoone. Jekaterina ütles, et ärkab varahommikul ja ruttab kohe peenarde manu. Selles peituvatki tema reipuse ja vaimuerkuse saladus. Sugulased räägivad, et memm on neile eeskujuks - isegi maal olles on tal alati soeng peas ja küüned korras.

Jekaterina mäletab külaelust palju. Kahjuks ei olnud meil seekord võimalust tema mälestusi kuulata, sest ta oli pärast linnaskäiku väsinud, kuid ta kutsus meid lahkesti külla mõni teine kord.

Jekaterina sai kohalikuks kuulsuseks pärast seda, kui tema fotot näidati Venemaa üleriigilises telekanalis, kuna ta on vene õigeusu kiriku Tallinna ja kogu Eesti metropoliidi Korneliuse klassiõde. Naine meenutab hea meelega lapsepõlveaastaid, kuigi ta pole sestsaadik klassivennaga peaaegu üldse kohtunud, hoolimata sellest, et Kornelius on eeliljapäeval käinud mitu korda Vasknarvas. Aga küllap ta tuleb veel...

Piiriäärne ala

Vasknarvas on kordon, kuid need inimesed, keda sel päeval kohtasin, ütlesid, et piirivalvurite olemasolu pole eriti märgata. "Minu arvates võiks nad kohalike elanikega rohkem suhelda, kuid tegelikult nad ei tunne meid isegi nägupidi. Ma loodan, et nad vähemalt kaitsevad meid, kui midagi peaks juhtuma," ütles Aleksei.

Aleksei Zautin ehitab koos isaga uue maja maatükile, kus olid elanud tema esivanemad.

Vasknarva vanim elanik Jekaterina Zautina sai külakuulsuseks tänu sellele, et on metropoliiti Korneliuse klassiõde.

ALEKSEI ZAUTIN

Kui sul on juured maas, tuleb neid hoida.

Vadim Ivanov ja Mihhail Stepanov oskavad Vasknarva kalurite ning vähikasvatajate elust palju pajatada.

Kuremäe kloostri prohvett Eelija sküita tõmbab ligi nii palverändureid kui turiste. 5x MATTI KÄMÄRÄ

Vasknarva ordulinnuse varemed on küla tähtsaimad vaatamisväärsusi.

VASKNARVA KÜLA

Vasknarva küla (vene keeles (ajal.) Sõrenets, saksa keeles Neuschloss) tekkis 14. sajandil, kui Liivi ordu rüütlid ehitasid 1349. aastal puidust linnuse, mille asemele ehitati aast

tatel 1427-1442 uus linnus, millest sai Liivimaa ordu Vasknarva foogtkonna keskus.

Linnus purustati Liivimaa sõjas. Tänapäeval on linnusest alles vaid osa kolme meetri paksuseid müüre, peamiselt majalinuse põhjaküljel.

1892. aastal oli külas suur

tulekahju, mis hävitas 64 maja. 1901. aasta tulekahjus põles maha 82 hoonet (sealhgas koolimaja). Hukkusid loomad ja paljud elanikud said kannatada, kodutuks jäi üle 400 inimese.

1783. aastal oli elanike arv umbes 400, 1873. aastal

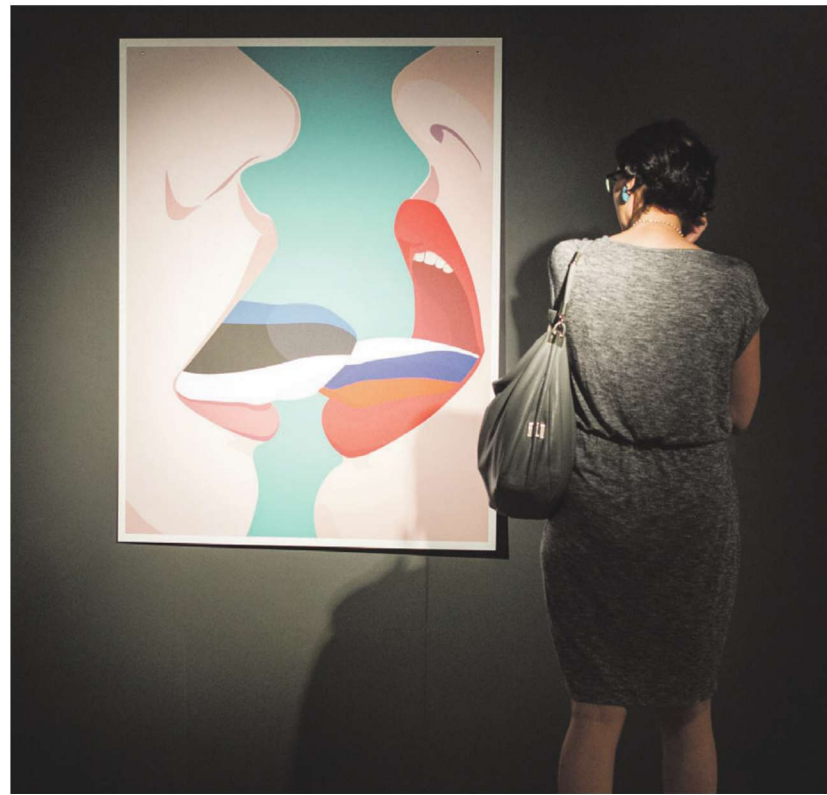
870, 1934. aastal elas alevikus 830 inimest.

Rahvaetümoloogia järgi on Vasknarva (algsest Vastne-Narva) oma eestikeelse nime "Vasknarva" saanud siin asunud ordulossi vaskkatuse järgi.

Kiipeedia

See ei ole tühipaljas valge riskülik. See on Taavi Suisalu heliinstallatsioon. Sellest arusaamiseks tuleb kõigepealt istet võtta.

Evelyn Sepp ja Evi Pärna "Erinevad keeled, üks rahvas".

2x MATTI KÄMÄRÄ

TAAVI SUISALU: Moodsa kunsti näitus pole meelelahutus

"Parem suudleme kui kakleme!"

■ Põhjarannik veendus Narva kolledžis avatud näitusel "Refleksioonid: sissevaade/väljavaade. Vol. II", et moodsa kunst nõuab vaatajalt roppu moodi aega ja et mittemidagütlevast näitusepealkirjast ei tasu lasta end häirida.

TIIA LINNARD
tiia@pohjarannik.ee

Ainus tuttav nimi minule sel näitusel on Kaido Ole. Tema maal kannab pealkirja "Sotsiaalne vaikelu pimeduses II".

Vaatan.
Maali.
Töö on pilku püüdev, aga...?
Vaatan veel.
Maalil on... Need on justkui pintsliid, kes elavad justkui korteris. Teised pintsliid on tihedalt surutud maja all olevale väikele alusele. Miks need pintsliid seal on ja kas nad on üldse pintsliid?

Tuleb ikka Olel endal sabast kinni võtta ja paluda seletada.

Ja nii ongi

Tunnistan Olele, et no... vaatasin, et no... mõtlesin.

"Ja mitte midagi ei saanud aru," noogutab naerusuine Ole mõistvalt.

Suurt mitte jah.

"Need ei ole isegi mitte pintsliid, vaid pintsliidõmbed," selgitab ta ning räägib, et plaanis algul teha abstraktset pilti, aga siis juhtus nii, et... "Tegin pintsliidõmbed ära ja vaatasin, Jeesus Maria, need on täpselt nagu inimesed!"

Ole naerab, et hakkas kunsti tegema, aga kunst nägi kahtlaselt elu moodi välja. "Situatsioon on selline, et ühed pintsliidõmbed on majas sees ja neil on seal hea, teised aga majast väljas ning neil ei ole seal hea. Kunst hakkas nii tugevalt elu meenutama, et edasi jätkasin juba teadlikult, kujutades nii, et vähe sellest, kes on majas sees, neil oleks seal ka soe ja valge."

Lülitasite elektri ja keskküttesisse?

Ole naerab. "Jah, neil on hubane, mugav korter ning kesk-

küte töötab. Ja neil on seal privaatne, kõige kõrgemal elaval pintsliidõmbed on koguni väga privaatne. Samal ajal need majast väljas olevad pintsliidõmbed on kõik väikesesse kasti kokku topitud, neil on seal kitsas ja vastik nagu Auschwitzis. See maja, mille all nad on, vajub neile kindlasti veel pähe ning lõmastab nad ära. Selline, natuke anekdootlik lugu, aga elus tihti need asjad just nii ongi."

Ja nii ongi! Jääb üle lüüa endale laksuga vastu laupa ning imestada, mis mul siin küll arusaamatuks jäi.

Mida hakata peale valge riskülikuga?

Hästi, aga vastasseinas on üks töö, mis kujutab endast valget riskülikut. Ja ma olen selle valge riskülikuga ikka puhata hädas. Kõik me teame Malevitši "Musta ruutu", täpsemalt "Musta ruutu valgel taustal", aga mida hakata peale valge riskülikuga?

Mitte et Malevitši "Musta ruudugagi" oleks midagi tarka peale hakata.

Vaatan.
Valget riskülikut.
Vaatan veel.

Ja loen, et töö kannab pealkirja "Akende lummused" ja et tegemist on heliinstallatsiooniga.

Kust ma selle heli siin veel välja pigistan? Võtan Olel taas kord sabast kinni ning palun tal ümber kehastuda näitusekülastajaks. See ei ole tema taies, aga ehk aitab üks kunstnik teise kunstniku tööd mõista?

Ole aitabki. "Kui enne istusin siin – mulle selle töö esteetika väga meeldib –, siis kast hakkas vibreerima ja heli hakkas tulema."

Kui enne siin istusite? Et see kast valge risküliku ees polegi niisama, vaid see on istumiseks mõeldud? "Jah, ma ei tea, kus see sensor siin on, aga ta reageerib, kui siin keegi on. Ma hakkasin heli kuulma juba siis, kui töö ees seisin. Aga selleni ma veel ei jõudnud, mis tähendus sel on."

Aitäh! Abiks seegi.

Evi Pärna töö "Erinevad keeled, üks rahvas" on seega lihtsalt mõistatav.

Lojaalsuse tester

Pärna töö kujutab keelte suudlust. Üks keel on Vene riigilipu värvides, teine keel Eesti riigilipu värvides.

Pärn on Narva kolledžis avatud näituse kuraator.

Näitus kannab pealkirja "Refleksioonid: sissevaade/väljavaade. Vol. II".

Pärn kui kuraator kirjutab näituse saatesõnas: "Refleksioon (lad k reflexio ehk tagasi-pöördumine) – see on subjekti tähelepanu pööramine iseenda ning oma teadvusele, sealhulgas oma aktiivsuse tulemustele, aga ka nende ümbermõtestamisele (sünonüümid: eneseanalüüs, enesehinnang, enesevaatlus, eneseteadvus jne). Näitus "Refleksioonid: sissevaade/väljavaade. Vol. II" kutsub vaatajat enese sees läbi elama teiste emotsioonide ning laskma endast läbi teise inimese või objekti mõtteid."

Teate, ärge lugege seda saatesõna, see ajab teid segadusse ning te tunnete ennast lihtsalt lollina.

Vaadake parem Pärna tööd – selle näituse postrit – ja teile on arusaadav kõik, mida selle näitusega tahetakse öelda!

"Parem suudleme kui kakleme," ütleb Pärn.

Tema töö kõrval on kleespud – ikka nende suudlevate keeltega. Mullu Narvas toimunud eelarvamusfestivalil esines Pärn performance'iga, kus reklaamis üht toodet ning jagas n-ö tasuta testreid, mis tegevat inimeste elu Eestis paremaks.

Testriks oligi see kleebis suudlevate keeltega, üks venekeelne keel ja teine eestikeelne keel. "Ma nimetasin seda lojaalsuse testriks," ütleb Pärn.

"Erinevad keeled, üks rahvas" oli postriks ka Linnateatris ilmavalgust näinud lavastusele "Teisest silmapilgust". Pärn oli selle lavastuse kunstnik. Linnateatri näitlejad koos Vene teatri näitlejatega otsisid lavastuse vormis vastuseid küsimustele: kui kõik vene emakeelega inimesed homme ära sõidaksid, kas siis oleks Eesti parem paik? Kui kõik nad hakkaksid homme rääkima eesti keeles, kas siis oleksid kõik probleemid lahendatud? Kas integratsioon on midagi, mida saab teha ülaltpoolt allapoole?

Oh jah, seda integratsiooni. Aga Pärnal ootavad trüki minekut veel teistsugused ki keelesuudlused: Kataloonia ja Hispaania lipuga, Ukraina ja Vene lipuga, Palestiina ja Israeli lipuga.

Hea leid, mida saab väga paljudes versioonides kasutada. Lihtne ja lõv.

Aga tagasi valge risküliku juurde. Mis mõte sel ikkagi on? Saan sabast kinni ka selle autoril, Taavi Suisalul.

Transsi minek, nüüdisvariandis

"Sellest võib mõelda kui helimaalist," ütleb Suisalu. "Inimesed on ju harjunud galeriis objektide vaatama."

Selge. Raamitud valge riskülik on siis selleks, et rahuldada harjumust.

Aga kuidas see helimaal töötab? Pean ma selleks sinna kasti peale istuma?

"Jah, see on koht, kus heli on kõige fookuseeritum. Jääb mulje, et heli tuleb raami seest."

Valge risküliku kõrval on seinal labürindikujuks keeratud juhe. Mida see veel tähendab? Mis rolli helimaal seal juures mängib? "See on antenn, mis võtab hästi laia vahemikku elektromagnetlainetest, nende vahele jääb hästi palju inimeste kelisi signaale. Need on kõikjal meie ümber, aga me ei taju neid. Siin on nad aga tehtud tajutavaks heli kaudu."

Ja see antenn püüab siin helisid otse?

"Püüab otse. Siin ei ole midagi eelsalvestatud, kõik, mis tuleb, on reaajas ja meie ümber," kinnitab Suisalu ning selgitab lahkelt ka töö mõtet. "Selle töö kontekstis mind huvitas kaasaegne tehnoloogiline transs, see, kuidas oleme tehnoloogia küttes ja mingis mõttes transis. Mida see tähendab? Tähendab seda, et me meeled on kuskil mujal. Me keha on füüsilises ruumis, aga meeled on läbi tehnoloogia muus keskkonnas. Selle installatsiooni puhul juhtub sama, kui me vaatame tühja ekraani ja kuuleme helisid, mis sealt tulevad. Mingis mõttes on

see meelevaldne hüpe eelajaloolisest praktikast ja transi kasutamisest. Siis kasutati transsi minekuks eripäraste heliomadustega keskkondi, näiteks koo-paid, või siis ehitati monoliitseid pühapaikaid, mis rõhutasid teatud helisid, et transsi minek oleks lihtsam. Siin juhtub sama asi läbi tehnoloogiliste vahendite: keha on siin, aga meeled mujal keskkonnas."

Vaat sulle siis tühipaljast valget riskülikut!

Mis koht see on?

Viin Suisalu omakorda ühe teise autori töö juurde. Tegemist on Dmitri Gerassimovi digiprintidiga, mustvalge fotoga, kus on puud, võsa. Ning maa peale on suurelt kirjutatud "Russia". Töö kannab pealkirja "Algus siit: 59°26'56.5"N 24°51'18.2"E, Tallinn, Eesti".

Tallinn... Eesti... Aga miks siia on kirjutatud "Russia"? Mis koht see on? Lasnamäe? Narva?

"Siin on antud koordinaadid, peaks vaatama, mis koht see on," ütleb Suisalu.

Et peangi oma nutiseadmesse need koordinaadid sisestama?

"Just."

Ma saan aru, et kontekst on oluline, aga et ma pean selle mõistmiseks hakkama ise kunstisaalis rapsima? Kas tänapäeva kunstnikud tõesti eeldavad, et näitusekülastaja viitsib nii palju jännata? Kui töö esimese viie minutiga ei kõneta, siis... Head aega!

"Kunst eeldabki ka mingisugust panust vaataja poolt," ütleb Suisalu. "Ei ole päris niimoodi, et kõik antakse kätte. Sel pole mõtet, see oleks meelelahutus. Näitus aga pole meelelahutus, sinna tasub minna värske olemisega ning sooviga midagi uut kogeda ja kaasa mõelda."

Just niimoodi teebki Evelyn Sepp.

Ideaalne näitusekülastaja

Narvas avatud näitus on olnud väljas ka Tallinnas. Seal jäi see Sepal aga nägemata ning alles nädalavahetusel Ida-Virumaal, ei jätanud ta võimalust kasutamata.

Mäletate ju küll Evelyn Sep-

pa? Endist Kultuurikatla juhatusel liiget ning endist keskera-kondlast, kes pärast 2011. aasta riigikogu valimisi avalikult Edgar Savisaare ja tema lähikonnaga vastuollu läks.

Evelyn on ideaalne näitusekülastaja.

Ta paneb ka Narvas kõrvaklapid pähe ning vaatab ära kõik audiovisuaalsed tööd, mis Narva näitusel on. Neid on terve saali jagu.

Ja läheb linnaliini bussiga sõitma, et näha ära Ats Parve avaliku ruumi installatsioon "Camera obscura Narva linnaliinibussis".

Jah, üks selle näituse tööd asub bussis. Seal on ruum, kus sa näed tagurpidi kõike, mis bussiaknast mööda vilksatab.

See installatsioon sõidab ühel päeval ühte liini, teisel päeval teist. Teavet selle kohta, mis number bussi tuleb camera obscura pärast istuda, saab Pärna sõnul Facebookist ja Narva kolledži kodulehelt.

Mina ei jõudnud tunni ajaga ära vaadata ühtegi videot – neid on terve saalitais sel näitusel – ega sõida camera obscura'ga varustatud bussis.

See moodne kunst võtab ikka roppu moodi aega, kui süveneda tahad.

"Kaasaegsesse kunsti – sellesse tuleb palju rohkem süveneda," ütleb Sepp. "See on hästi kontekstipõhine, hästi sotsiaalne. Meile ei ole seda õpetatud. Me oleme harjunud näitusel ära märkima, et see töö meeldib, see on ilus, see ei ole ilus. Aga moodsa kunstiga nii ei saa."

Ühel ekraanil vilksatavad kaadrid pronksõduri eemaldamisest. Seda tahaks küll näha. Ja tahaks need koordinaadid ka millalgi sisse lüüa, et Gerassimovi tööd mõista.

Ja bussiga, kus camera obscura sees, tahaks ka sõita.

Kuigi nagu sellel näitusel selgus: sul peab olema roppu moodi aega, et moodsat kunsti vaadata – kõrvade, jalgade, silmadega.

Aga seda aega on, sest näitus jääb Narva kolledžis avatuks oktoobrini.

Illuka Vallavalitsus müüb avatud enampakkumise (suuline) teel järgmist vara:
Illuka mõisa katuse renoveerimise käigus maha võetud katusekivi (ca 10 000 tk).
Alghind 500 (viissada) €, ei sisalda käibemaksu.

Enampakkumisele saab registreerida 29.08 - 6.09.2016. a.

Enampakkumine toimub Illuka Vallavalitsuses 12.09.2016. a kell 13 aadressil Illuka küla, Illuka vald, 41204 Ida-Virumaa, märksõna "katusekivi".

Katusekividega saab tutvuda 23.08 - 11.09.2016. a Illuka mõisa seminarimaja platsil.

Täiendavat informatsiooni saab Illuka Vallavalitsusest aadressil Illuka küla, Illuka vald, Ida-Virumaa, telefonil 332 3648 ja e-posti aadressil illuka@illuka.ee.

Illuka Vallavalitsus müüb avatud enampakkumise (suuline) teel järgmist vara:
tõstetav garaaživärv (laius 3,45, kõrgus 2,76).
Alghind 500 (viissada) €, ei sisalda käibemaksu.

Enampakkumisele saab registreerida 29.08 - 6.09.2016. a.

Enampakkumine toimub Illuka Vallavalitsuses 12.09.2016. a kell 14 aadressil Illuka küla, Illuka vald, 41204 Ida-Virumaa, märksõna "värv".

Värvavaga saab tutvuda ajavahemikul 23.08 - 11.09.2016. a Pannjärve Tervisesesordikeskuses.

Täiendavat informatsiooni saab Illuka Vallavalitsusest aadressil Illuka küla, Illuka vald, Ida-Virumaa, tel 332 3648 ja e-posti aadressil illuka@illuka.ee.

Tähelepanu!

MTÜ MILOSERDIE

15.09 toimub Sillamäel (Majakovski 12, tel 5669 5200) kella 10-15

spetsialistide vastuvõtt neile, kel on probleeme kuulmisega.

Spetsialistid toovad kaasa kuulmisaparaadid, mida saab asetada kõrva ja kõrva taha. Vastava aparatuuri abil kontrollitakse patsiendi kuulmist.

Vastuvõtule tulekuks on vaja eelnevalt helistada tel 392 4378 või 5669 5200 või tulla isiklikult MTÜ Miloserdie esindusse.

Kuuldeaparaate on võimalik osta riikliku dotatsiooniga. Selleks, et saada riiklikku toetust aparaadi allahindluseks, on vaja saada oma perearsti käest tõend vaegkuulmise kohta ja võtta kohaliku omavalitsuse sotsiaalhoolekande osakonnast ISIKLIKU ABIVAHENDI KAART. MTÜ Miloserdie esinduses on võimalik saada kuuldeaparaatidele patareisid ja vahalehti. Vastuvõtt on tänu sponsoritele kõigile tasuta. MTÜ Miloserdie otsib sponsoreid, et oleks ka edaspidi võimalik korraldada spetsialistide poolt tasuta vastuvõtte abivajajatele.

MTÜ Miloserdie a/a Swedbankis EE742200001120280961 ja SEB pangas EE391010552021135007.

Soovi korral on võimalik teha annetusi kohapeal aadressil Majakovski 12, Sillamäe MTÜ Miloserdie ruumides asuvasse annetuskasti.

BISTRO

Jõhvi kesklinnas
Tsentraali maa-aluses
parklas. Tel 5699 2870

Tulge lõunastage meil – maitsev ja odav!

Supp – 1 €,
praad – alates 1.20 €,
garneering – alates 0.80 €,
pirukad – 0.40 €.

E-R kella 8.30-16,
L 9-15,
P suletud.

Rendime ruume pidude, juubelite, peiede ja konverentside jaoks.

Hea korter rahulikuks eluks otse omanikult!

Kohe sissekolimiseks valmis.

Kohtla-Järve, Torujõe 17.
Info tel 5663 0171.
www.kv.ee/2755498

MÜÜK

Kasutatud pehme mööbel (nahk, veluur) **Soomest**. Suur valik! Alla-hindlus! Kauplus Purul Altserva 36. Tel 5664 8577.

LÕHUTUD KÜTTEPUUD. *Osta ku-ni 1. oktoobrini vähemalt 10 m³, osaled 10 m³ küttepuude loosimi-ses!* Tel 508 7430.

Alati müügil **vähekasutatud külmi-kud, sügavkülmikud, elektriplii-did, pesu- ja nõudepesumasinad. Garantii.** Kohtla-Järve, Kauba 33. Tel 502 4399.

Küttepuud (saetud, lõhutud) ja **ehi-tuslik saematerjal.** Tel 552 5322.

Lõhutud küttepuud (kask, lepp, segapuu). Mõõdud tellija soovi jär-gi. Kohaletoomine tasuta. Tel 5661 8913.

Saematerjal ja saetud, lõhutud küttepuud KOHALETROOMISEGA (kask 35€/r.m., lepp 28€/r.m., met-sakuiv 30€/r.m.). Tel 522 3746, www.traiks.ee.

Lõhutud küttepuud (koormasse laotud, lepp 28 €/m³). Minimaalne kogus 5 m³. Kohaletoomine tasuta! Tel 5808 3938.

PUIDUGRAANULID (6 mm, pellet, 16 kg/kott, alus 60 kotti, kohaletoo-mine). *Transpordivõimalus.* Tel 513 4912.

Lõhutud küttepuud: valge lepp 28 €/rm, must lepp 30 €/rm, kask 35 €/rm. Pikkus soovi järgi. Vedu alates 10 rm tasuta. Puud koormasse lao-tud. Kuulutus ei aegu! Tel 5393 1101.

Aastaringelt soodne **pakitud puitbrikett** (al 129 €) ja **turbabri-kett, preemium pellet, kütteklot-sid.** Vedu. Tel 506 8501.

Lõhutud küttepuud (lepp 28 €/m³, kask 35 €/m³). Mõõdud tellija soo-vil, kohaletoomine tasuta. Tel 5836 5868, 554 7735.

SOOJUSPUMBAD. KONDITSIONEERID.

MÜÜME, PAIGALDAME JA HOOLDAME!

Küsi head hinda!

Alledem

Kohtla-Järve, Kaevuri, 1. Tel 334 7261, 5650 9977, 5024399. www.alledem.ee

TÖÖ

PAKUN TÖÖD

Hansura OÜ võtab tööle **teehool-dusautojuhi**. Vajalik eelnev tööko-gemus, eesti keele oskus ja CE ka-tegooria juhiluba. Tööpiirkond Ida-Virumaa. Info tel 517 0290 või 5843 3336.

Kohtla-Järve lasteaed Kakuke võ-tab konkursi korras tööle **logopee-di** (0,5 koormusega), **muusikaõpe-taja** (0,5 koormusega), **lasteaia-õpetaja** (1,0 koormusega). Aval-dus, CV ja kvalifikatsiooni tõenda-vate dokumentide koopiad saata hiljemalt 31.08.2016 postiaadressil Lasteaed Kakuke, Lehola 14, 31025 Kohtla-Järve või e-posti aad-ressil lakakuke@hotmail.ee.

Vajatakse **betoonijaid** (betoonele-mentide valmistamine) Venemaa territooriumile. Tel +372 5646 0271, Sergei.

OST

OÜ Etest PR **OSTAB metsa- ja põllumaad.** Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

OÜ OSTAB kasvavat ja ladusta-tud võsa, raiejäätmeid, lehtpuu-raiet. Tel 513 4912.

OÜ TAMMIKU TRADE **OSTAB metsa ja maad.** Tel 506 5285.

Ostan **mahlapressi ja purustaja** (näiteks Pärnu oma). Tel 506 4023.

Timberwise OÜ ostab parima hin-naga **metsamaad ning kasvavat metsa.** info@timberwise.ee. Tel 600 6633.

Metsahake OÜ ostab **virnastatud võsa ja raiejäätmeid.** Tel 517 3323, e-post info@metsahake.ee.

TEENUS

Pinnase- ja kaevetööd laadurekskavaatoriga. Tel 5622 4797.

KAARDID ENNUSTAVAD. Tel 900 1727. 24 h. Hind 1,09 €/minut.

Firma viib ära fekaale ja reovett, puhastab kanalisatsiooni ja ära-voolusüsteeme. Tel 509 6205, 5662 4716.

Liiv, killustik, aheraine, muld, sõnnik koos kohaletoomisega. **Teede ja väljakute puiste.** Tel 5196 5405.

Autode konditsioneeride TÄITMI-NE. Kohtla-Järve, Kaevuri 1. Tel 502 4399.

Killustik, liiv, aheraine, sõnnik koos kohaletoomisega. **Veoteenu-sed kalluriga MAZ.** Tel 5664 8482.

Kanalisatsiooni- ja reovee ärave-du. Kanalisatsioonikaevude pu-hastamine. Mitmesugused makse-võimalused. Tel 512 1495.

EHITUS

MÜÜK

Firma müüb laost **mitmesugust valtsmetalli.** Kohtla-Järve, Ahtme mnt 78, tel 337 1151, 337 1405. Avatud E-R kella 8-17.

OÜ Banneks **PARIMAD HINNAD: sae- ja hõõvlmaterjali** hind alates 180 €; **sisevoodrilaud** al 4.20 €/m²; **välisvoodrilaud** al 5,70 €/m²; **saunavoodrilaud, saunalavalaud, terrassilaud – küsi hinda!** Tammi-ku alevik, Tammiku põik 1 (endine Tammiku kaevandus). Tel 5665 2952, 336 0999.

MÜÜME OTSE TEHASEST VÄ-HESTE KAHJUSTUSTEGA EHI-TUSPLOCKE. Hind soodne! Tel 334 2443.

KINNISVARA

MÜÜK

2toaline mugavustega korter (üldpind 47,3 m², hügieeniruumid eraldi, plastaknad, 2. korrus, vajab sanitaarremonti) Sillamäe kesklin-nas. Info tel 554 1384, 489 8228 või helene@rmteenus.ee.

1toaline korter (1. korrus) Kohtla-Järvel Kalevi 28. Hind kokkuleppel. Tel 5302 5909.

2toaline korter (49 m², renoveeri-tud, uued torud, sanitaartechnika, elektrijuhtmestik, aknad, uks, köö-gimööbel, laminaat) Jõhvis Kaare t 27. Tel 5635 1002.

2toaline kõigi mugavustega re-noveeritud korter (avar, 53 m², olemas rõdu, suur esik, toad eraldi, köök 10 m²) Kehras. Huvi korral võtke ühendust tel 5591 0727 või inna.67niki@gmail.com.

RENT

Anda rendile **tootmisladu** (1000 m²) või **kaks hoonet** (500 m²) Koht-la-Järvel Ahtme linnaosas. Olemas telfer, valve. Veel anda rendile **pin-nad** (kuni 4000 m²) puiste- ja muu-de materjalide ladustamiseks. Tel 337 1151.

TEATED

Komisjonikauplus HEA võtab elanikelt müüki kõiki kodu- ja aiakaupu, antiikseid esemeid. Jõhvi Kaubakeskus (Keskväljak 6, nullkorrus) Tel 337 1488.

KOOLITUS

Laotõstukijuhi 10päevane prak-tiline baaskoolitus 12.-23.09.2016 Tallinnas (tööleasumise võimalus). Vaata www.ametikoolitus.ee. Info tel 5886 7665.

LOOMAD

SAKALA LINNUKASVATUS MÜÜB reedel, 26.augustil munemist alus-tanud noorkanu. Hind 7€. Ida-Viru-maa bussipeatustes: 9.30 Ulvi, 9.45 Avinurme, 10.00 Lohusuu, 10.15 Rannapungerja, 10.30 Tudulinna, 11.00 lisaku, 11.15 Jõuga, 11.45 Kuremäe, 12.00 Illuka, 12.30 Mäe-taguse, 12.45 Kiikla, 13.15 Kohtla-Nõmme, 13.30 Tammiku, 14.00 Jõhvi kaubamaja pl, 14.30 Voka, 14.45 Toila, 15.00 Ontika, 15.15 Varja, 15.30 Purtse, 15.45 Rannu, 16.00 Aseri, 16.30 Lüganuse, 16.45 Erra, 17.00 Kiviõli, 17.15 Sonda. Tel 506 8501, 5374 1711. www.kanad.ee.

Äntu Linnukasvatus müüb laupäe-val, 27. augustil **mitmevärvilisi Do-minant oktoobris munemist alus-tavaid mahenoorkanu ja ettetel-lijatele 10 kuud munenud pruune kanu** järgmistes Ida-Virumaa bus-sipeatustes: 7.30 Ulvi, 7.45 Avinur-me, 8.00 Lohusuu, 8.15 Rannapun-gerja, 8.30 Tudulinna, 9.00 lisaku, 9.15 Jõuga, 9.45 Kuremäe, 10.00 Illuka, 10.30 Mäetaguse, 10.45 Kiik-la, 11.15 Kohtla-Nõmme, 11.30 Tammiku, 12.00 Jõhvi kaubakesku-se plats, 12.30 Voka, 12.45 Toila, 13.00 Ontika, 13.15 Varja, 13.30 Purtse, 13.45 Rannu, 14.00 Aseri, 14.30 Lüganuse, 14.45 Erra, 15.00 Kiviõli, 15.15 Sonda. Info tel 5664 3112, 5664 3118, ringil 5664 3113, www.antumois.ee.

Avaldame kaastunnet
Dmitri Vassiljevile

ema

surma puhul.

Onninen AS

Südamlik kaastunne
Urve Vohtale perega

ema

kaotuse puhul.

Laine Assamallast

Mälestame sügavas leinas

Vassili BONDARENKOT

Avaldame kaastunnet pojale ja pojapojale.

Vippide ja Ligide pered Saaremaalt

Kallis Tiina,
siiras kaastunne armsa isa

Lembit SOOSAARE

surma puhul.

Klassikaaslased
Kiviõli 1. Keskkooli 34. lennust

*Kaotus on valus,
mälestus jääb ...*

Avaldame kaastunnet
Jelena Nikolajevale perega

isa

surma puhul.
Lasteaia Kannike kollektiiv

ndised kolleegid lasteaiaist
Kannike

*Pole sõnu,
mis leevendaks valu ...*

Südamlik kaastunne
Helve Viinile

abikaasa

kaotuse puhul.

Endised kolleegid lasteaiaist
Kannike

Südamlik kaastunne
Galinalle

ema

surma puhul.

Kolleegid Oberhausist

JALGPALL: Võidusoonel end sügavalt sisse seadnud valitsev meister Flora kimas Kalevist üle 4:1

Reede õhtu, kus kõik vedas viltu

■ Sai reede õhtul kohtumises valitseva meistri Tallinna Flora vastu Sillamäe Kalevile saatuslikuks maikuus vallandatud peatreeneri Deniss Ugarovi taasilmumine staadionile või miski muu, aga igatahes läks selles mängus viltu peaaegu kõik, mis ühes jalgpallimängus viltu minna saab, ja kaotus numbritega 1:4 polnud seda arvestades Ida-Viru klubi jaoks veel kõige hullem tulemus.

ERIK GAMZEJEV
erikg@pohjarannik.ee

Mängust pole kulunud kümme minutitki kui vikatiga niidetult langeb murule Sillamäe Kalevi itaallasest poolkaitsja Alessandro La Vecchia, kes pika vigastuspausi järel oli just heasse vormi tõusmas ja eelmises voorus Paidele 30 meetrilt sellise värava keerutas, et oleks ime, kui seda meistriliiga augustikuu ilusaimaks ei valitaks.

Pall oma värava ees vastase jalale

Nüüd aga on 31aastase itaallasega finito – murul valugri-massides sipeldes näitab ta, et tegu pole sugugi lõunamaalase etendusega kohtunikelt vastasele kollase kaardi väljameelitamiseks, vaid ta vajab tõesti vahetust. Kanderama käepärast pole. Olgugi, et väljakule tulevad Sillamäe meeskonna prisked tohtrid, on just keskkaitsja Igor Dudarev see, kes võtab õblukese La Vecchia süle ja kannab ta platsilt ära.

Samal ajal kui Dudarev hakkab väljakule naasma, tormab Flora kiirränakule. Vasakult äärelt värava ette antud terava söödu koksab Dudarevist tühjaks jäänud kohta täitma tormanud Aleksandr Ivanjušin ...täpselt samal ajal värava ette jõudnud Flora eelmise hooaja tõusva tähe Rauno Sappineni jalale. Dudarev on küll teel oma värava poole, aga liiga hilja. Pall on juba väravas ja kõhuli maas lamav pettunud Ivanjušin taob

pea ja rusikaga maad, justkui tahaks viha ja häbi pärast mätta alla pügeda.

25. minutil jätab Ivanjušin korraks värava läheduses täiesti valveta Rauno Alliku, kel ei jää äärelt söödetud pallilga muud teha, kui oma tuntud juuksepeh-makaga kaetud pea ette seada ja seis on juba 0:2.

Vastaste iluvärav ja oma kolevärav

Ent Sillamäe Kalev pole murdud ja annab ligemale 300 poolehoidjale kuus minutit hiljem lootust, et täna läheb veel mänguks. Kassim Aidara lükkab maad mööda pika söödu ette ja sellele jookseb esimesena jaole ei keegi muu kui Jevgeni Kabajev. Snaperiveri mulksub temas sama hästi nagu kaks hooaega tagasi, kui ta Eesti meistriliiga suurim väravakütt oli. Suurele hoole ja teravale nurgale vaatamata virutab Kabajev palli täpselt väravasse ning seis on 1:2. Järgnevate minutite jooksul on väravast ja juubeldavast kodu-publikust innustust saanud Kalev mängu peremehetev pool, aga see lootuseaeg osutub üürikeks...

Flora kapten, Eesti koondises 41 kohtumist pidanud Gert Kams polnud sel hooajal meistriliigas kuni selle reede õhtuni löönud ühtegi väravat. 39. minutil asub aga just tema lööma umbes 20 meetri kauguselt Sillamäe väravast määratud karistulööki. Ta löikab pallile sellise vindi sisse, et hetkel, mil see üle kaitsesüüri lennates ristnurga lähedal väravavõrku sahistab,

Pika vigastuspausi järel vormi tõusnud Sillamäe Kalevi poolkaitsja Alessandro La Vecchia sai juba mängu avaminutitel taas vigastada ja keskkaitsja Igor Dudarev võttis õblukese itaallase nagu lapse oma süle ja kandis ta platsilt minema. Kui Dudarev platsile kaitsetööle tagasi jõudis, oli pall juba Kalevi väravas.

MATTI KÄMÄRÄ

pole Kalevi puurivaht Mihhail Starodubtsev jõudnud õieti liigutada. Sellised ilulöögid ei tule kaugeltki igas mängus välja, aga Kalevi meelehärmiks just sel reedel tuli.

Et vaheajale minnes Sillamäe publikul meel eriti mõru oleks, ei pea Flora mängijad palju vaeval nägemagi. Alliku lööb vaid palli Sillamäe värava ette. Seal püüab Igor Dudarev palli ilmselt kaugemale minema põmutada, aga teeb seda nõnda, et nakkera hoopis oma väravas maandub. Dudarev teisel poolajal enam platsile ei tule.

Punane kaart ja realiseerimata penalti

Seisul 4:1 on mängust pinges kadunud, teine poolaeg on pigem mängu rahulik lõpuni veetamine. Flora erilisi riske ei võta, Kalev tahab mängu pöörat tuua, aga ei suuda. Apar-

duste jada ei ole sillamäelastele aga veel sugugi tööndalalt lõpenuks kuulutanud. 68. minutil sõidab pallivõitluses Kassim Aidara sirge jalaga sisse Nikita Baranovile, kelle talendi suureks austajaks on tunnistanud end Eesti koondise peatreener Magnus Pehrsson. Peakohtunik Eiko Saar näitab Sillamäel jalgpallurileiba teenivale Prantsusmaa kodanikule punast kaarti. Esimesel poolajal viidi Sillamäe ridadest platsilt itaallane, nüüd tuleb endal minna prantslasel. Trinidad ja Tobago mees Abu Bakr püsib veel mängus.

Sillamäe helgem hetk sünges reede õhtus sähvatab 72. minutil, kui seesama Baranov riiuab trahvikastis käega palli. Kohunik Saar kõhkleb hetke, kuid näitab siis kindla käega penalti märgi suunas. Kabajev seab palli paika, kuid 13. värav sel hooajal jääb tal sel õhtul lööma-

KAS FLORA OLII VÄGA HEA VÕI KALEV VÄGA KEHV?

ALGIMANTAS BRIAUNYS (Kalevi peatreener alates mai lõpust, tema ajal on meistriliigas võidetud seitse, kaotatud neli ja viigistatud üks mäng)

Flora oli täna selgelt tugevam ning andis meile terava ja ründava jalgpalli õppetunni, milleks me polnud päris valmis. Mängu alguses kiiresti sisse lastud värav murdis meid mõnevõrra, samuti ka sunnitud vahetused. Viimase kuu mängude põhjal sõandan küll öelda, et Flora on hetkel meistriliigas kõige tugevam meeskond.

Võimalik, et meil ei õnnestunud täna leida kõige sobivamat koosseisu. Jäime kiiruses alla. Analüüsime seda mängu veel videost põhjalikumalt ja vaatame, mida saab trennides edaspidist silmas pidades parandada. Muidugi langes meile täna kaela täielik ebaedu buket. Peame rääkima meestega tõsiselt jutud ja tegema õiged järeldused. Põhiline on hoiduda üksteise süüdistamisest stiilis, et üks jättis värava löömata ja teine ei andnud õigel ajal söötu, kolmas eksis kaitses. Sellisest kaotusest püstitäi välja tulemine järgmises voorus näitabki meeskonna iseloomu.

Meie probleem on lühike varumeeste pink. Seal on praegu vaid kolm noort oma klubi kasvandikku. Nad saavad päris tublisti hakka kohtumistes tabeli alumise poole meeskondadega, kuid liidrite vastu on nad veel toorevõitu.

ARGO ARBEITER (Flora peatreener alates juuli keskpaigast, tema ajal on meeskond saanud esmalt ühe kaotuse ja siis järjest seitse võitu)

Ega see võit nüüd nii kergelt ka tulnud, kui kõrvalt võis paista – pois-tel tuli ikka kõvasti tööd teha. Meil on oma mängujoonis paigas ja seda murda on päris raske ning võib-olla selles avalduski täna mõningane klassivahe. Me ootasime Sillamäelt tugevat vastupanu. Aga üks nende mängule jättis oma jälje ka frustratsioon. Kui oma asjad ei õnnestu kuidagi, siis elatakse see kuidagi välja, enamasti vale koha peal.

Ma olen päris pikka aega jalgpallitreener olnud. Mul pole kunagi olnud probleeme sellega, et kellelgi oleks meeskonnas emotsionaalselt kehvasti olnud või mingid pinged. Ei ole sellist asja olnud. Tulemus on väga selgelt niisugune, mida treeningutel tehakse, ning oluline on seegi, et meeskonnas oleks piisavalt tasemel mehi. Floras on. Kui teed õigeid asju, siis peab ka tulemus tulema. Peab olema väga selge mängujoonis, mis tuleb ka mängijatele selgeks teha. Nii lihtne see ongi.

ta. Flora väravavaht Mait Toom näeb ära, kumba nurka Kabajev sihhib, ja tõrjub löögi.

Starodubtsev: sellise Flora peale hammas ei hakka

Kokkuvõtte Sillamäele reede õhtust: ühe põhimehe vigastus, oma värav, vastaselt filigraanne sooritus trahvilöögil hetkel, mil oli lootust mängu käigus pööre teha, punase kaardiga teise põhimehe eemaldamine, realiseerimata penalti ja numbrid tabelil 1:4.

Aga õnn teatavasti soosib tugevaid ja Flora ongi praegu tugev. Pettunult staadionilt lahkunud Kalevi president Aleksandr Starodubtsevi tunnistas, et praeguse Flora võitmine pole Sillamäele esialgu konti mööda ülesanne. Flora on nüüdseks võitnud seitse mängu järjest. Sillamäe pole esineliku meeskondadest siiani sel aastal meistriliigas kordagi jagu saanud ja peab tänava parimal juhul leppima viienda kohaga.

Puit-Tisaku
Tel 332 7218

müüb
SAE- JA HÖÜVELMATERJALI, LIIMPUITPLAATE.
Müügil ka kamina- ja küttepuud.

Kermik OÜ OSTAB
► metsakinnistuid ja põllumaad
► kasvava metsa raie-õigust

504 4590
@ kermik@kermik.ee
www.kermik.ee

itshop
Süle- ja lauaarvutite müük
Soodsad tindi- ja toonerikassetid
e-pood: www.itshop.ee
Narva mnt. 5 (Bussijaama vastas), Jõhvi
Info tel.: 335 6253, 51 77 755

Suur pelletikütte infopäev!
25. augustil Jõhvi kaupluses Rakvere mnt 38a.
Pelletikatlad, pelletikaminad - palju hinnaüllatusi!

TORU-JÜRI
www.torujyri.ee
Rakvere tn 38a, Jõhvi
Tel: 332 5578, 513 6895

Kui sul on lõpetamata kesk- või põhikooliharidus, kui sa töötad või mõnel muul põhjusel ei saa päevakoolis käia, siis **Kohtla-Järve Täiskasvanute Gümnaasium** (endine õhtukool) **OOTAB SIND**

Gümnaasiumi lõpetajatel on õigus jätkata õpinguid nii Eesti kui ka välismaa ülikoolides.

Põhikooli võetakse vastu alates 17. eluaastast, gümnaasiumisse vastuvõtul pole vanusepiiranguid.

www.k-jarvetkg.edu.ee

Puukeskus
www.mpe.ee

Parim pakkumine!

Saematerjal - alates 175 €/m³
Sisevoodrilaud - alates 4,80 €/m²
Välisvoodrilaud - alates 5,70 €/m²
Saunavoodrilaud - alates 12,50 €/m²
Saunalavalaud - alates 1,60 €/j.m
Terrassilaud - alates 0,93 €/j.m
OSB-3 plaat - alates 2,73 €/m²

Hinnad ilma käibemaksuta

Linda 15h, 41536 Jõhvi.
Tel/faks 332 5000. info@mpe.ee
Mob.tel 5666 1276, 565 2304.

Ago-Livius Kerge
Tudulinna
Tallinna arhitektiks

Meenutuste 2. raamat
Kirjastus Canopus, 2016, kk, 288 lk.

Tunnustatud arhitekti ja hilisema Eesti Kongressi liikme, Tudulinna pärit Ago-Livius Kerge (s 1933) mälestuste raamat õpingutest eelmise sajandi 50. aastate Eesti Riikliku Kunstiinstituudi arhitektuuri-teaduskonnas, värvikatest ja karismaatilistest õppejõududest, aga ka töötamisest juhtiva arhitektina erinevates projekteerimisettevõtetes nagu Tööstusprojekt, Maaehitusprojekt, Eesti Projekt ja lõpuks Plaanikomitee. Ükskõik, kuhu elutee autorit ka ei viinud, mõtetes oli tal ikka armas Tudulinna, kust kõik kord alguse sai.

Värib märkimist, et diplomitööna koostas ja kaitses autor Eesti Rahva Muuseumi projekti (esikaanel, juhendajaks prof Edgar Velbr), ja seda aastal 1960!

Tudulinna Tallinna arhitektiks on järjeks sama autori 2015. a ilmunud raamatule Tudulinna – siit ma tulen.

ARUTECH parimad aknad Aruteh - uus tehas

Suured allahindlused aknale!

AKNAD
kuni **-60%**
PAIGALDUS **-50%**
SISEVIIMISTLUS **-20%**
AKNALAUAD kuni **-50%**

Jõhvis Keskväljak 4 (Tsentraal), tel 5551 3047, 3371951, johvi@arutech.ee, Ahtmes Estonia pst 30a (Grossi Kaubanduskeskuses), tel 5551 3046, 337 1491, ahtme@arutech.ee

AS VIRU-NIGULA SAEVESKI otsib oma toredasse meeskonda

SORTEERIMISLIINI OPERAATOREID

Oled sobiv kandidaat, kui Sa ei karda kasutada arvutit ja Sulle sobib vahetustega töö. Väljaõpe kohapeal.

Töökoht asub Lääne-Virumaal Viru-Nigula vallas Vasta külas.

Kandideerimiseks saada CV raali.kiin@nordwood.ee või kandideeri kodulehel www.nordwood.ee.

NORDWOOD

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus alustas 22. augustil

Ettevõtjate elektriliitumiste pilootprogrammi taotluste vastuvõtmist.

Pilootprogrammist toetatakse elektrivõrguga liitumist ning tarbimis- ja tootmistingimuste muutmist Ida-Viru, Põlva, Valga ja Võru maakonnas asuvates ettevõtetes ja tootmisüksustes. Toetuse andmise eesmärk on sihtpiirkonnas majanduskasvu stimuleerida ja luua uusi töökohti.

Toetatakse ainult selliseid projekte, mille elluviimisel tekivad täiendavad piirkonna keskmisest kõrgema palgaga töökohad või suureneb lisandväärtus töötaja kohta.

Pilootprogrammi raames saavad taotlejaks olla äriühingud, mille tegevusalaks on töötlev tööstus (EMTAK tegevusala kood C), mis on äriregistrisse kantud vähemalt 12 kuud enne taotluse esitamise tähtpäeva ning mille müügi käive 2015. aastal ületas taotletava toetuse summat.

Toetuse suurus on 5000 – 50 000 eurot ühe projekti kohta, millele lisandub omafinantseering vähemalt 50% ulatuses.

Pilootprogrammi raames antav toetus on vähese tähtsusega abi.

Taotlusi saab esitada kolme kuu jooksul, vastuvõtt lõpetatakse 21. novembril.

Teabepäevad toimuvad:

6. septembril kell 12.00 Narvas, Tartu Ülikooli Narva Kolledžis (Raekoja plats 2) (vene keeles).

8. septembril kell 12.00 Tartus, Dorpat Konverentsikeskuses (Turu 2) (eesti keeles).

Täiendav info Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse veebilehel www.eas.ee.

Aadu HAAMER **75**

Jätkugu Sul tervist, rammu töö ja askelduste jaoks. Edasiseks kindlat sammu ja et elulust ei kaoks! Õnnitleme!

Abikaasa, tütar perega, Juta ja Joosep

BEER HOUSE & LOUNGE **HF**

JAM SESSION
KAEVURITE PÄEVA PUHUL

ALGUS KELL 19:00

PÜHAPÄEVAL, 18. AUGUSTIL
KAEVURITE PÄEVA
LIVE

ESINEB:

ROM BLUZE BAND
AARE VAHER [SAKSOFOON]
MIKHAIL DMITRIEV [LAUL]
IGOR LUMBE [KITARR]

PÄÄSE: 3 EURO EEST TÜKK PÕLEVUUVI
SOMPA 1A, JÕHVI [VANA POSTKONTORI MAJA]
INFO TEL. 555 32 642

Passat.

www.volkswagen.ee

Kuumakse alates **199 €***

Mugavust ei saa olla kunagi liiga palju.

Rohkem sõidurõõmu DSG-käigukastiga – seda manuaali hinnaga!

*Ärikliendi pakkumine. Tegemist on Volkswagen Leasinguga, kus liisingteenuse pakkuja on AS DNB Pank, Tartu maantee 10, 10145 Tallinn (krediidiandjate tegevusluba 01. augustist 2012 nr 4.1-1/54). Tutvu finantsteenuste tingimustega aadressil www.dnb.ee/tingimused ning vajaduse korral konsulteerige asjatundjatega. 1,6TDI 120Hp DSG – CO₂ 103 g/km; kombineeritud tsükli puhul on kütusekulu 4,0 l/100 km.

Volkswagen